

Rado Kocjančič o izgledih letošnjega pridelka vina in olja

7

Dva nova lokala v Raštelu

12

Za Igorja Komela umiranje kulture na obroke pomeni postopni družbeni samomor

13

Primorski dnevnik

PETEK, 13. AVGUSTA 2010

št. 190 (19.897) leto LXVI.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Doberdob" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

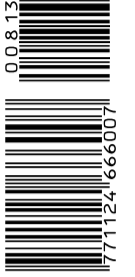
POSTNINA PLAČANA V GOTOVINI

Spedizione in abbonamento postale 45% Art. 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 €

CENA V SLOVENIJI 1,00 €

Tržaško sušno kulturno poletje

BREDA PAHOR

Teško bi trdili, da Tržičani ne zahajajo radi na poletne prireditve, saj praviloma zapolnijo vsa razpoložljiva mesta. Teško bi rekli, da jim »poklicani« ne ponudijo nič zanimivega. Pa vendar bi prav tako težko zatrdili, da je tržaška poletna kulturna ponudba posebej zanimiva, razen maloštevilnih izjem, vznemirljiva ali izjemno kakovostna pa nikoli.

Ta zgodba ni od včeraj. Ponavlja se iz leta v leto, zadnji draistični rezi javnih sredstev kulturni dejavnosti pa so doseganje pomankljivosti še bolj razgalili. Kot vselej je vzrokov več. V tržaški občinski upravi so npr. prepričani, da imajo Tržičani prireditve radi, še najraje tiste, za katere ni treba plačati (neposredno namreč, saj posredno občani plačamo tudi tiste, na katere je vstop prost). Letos so namreč morali odpovedati Fiorelov nastop, ker so v predprodaji prodali premalo vstopnic. Pa vendar se tudi v občinskem kulturnem loncu skuha zanimiva in nekonvencionalna pobuda, kot so Muzeji zvečer, ki ob ne preveč zahtevnih koncertih in srečanjih spodbujajo tudi inovativnost in krajevno ustvarjalnost.

Nedvomno bo držalo, da so Tržičani »zadržani« pri nakupih vstopnic za koncerte in druge poletne prireditve, res pa je tudi, da vse bolj množično zahajajo v Ljubljano (na dogodke Festivala Ljubljana se odpeljejo tudi z avtobusi), kot je tudi že ustaljena tradicija, da se organizirano udeležujejo opernih predstav v veronski areni. In cene vstopnic za te dogodke so vse prej kot »ljudske«.

Očitno bo imel vsak svoj prav: Občina (in druge krajevne uprave), ki so večkrat v težavah, ko se odločijo za ambicioznejše projekte, in pa ljudje, ki ne sežejo v žep za katero koli prireditve. In še nekaj je: eden od paradnih konj tržaškega kulturnega poletja, operetni festival, je vse bolj suhljat in skromnejše okinčan. Za ogled operet pa so Tržičani in tudi tuji obiskovalci znali stati v dolgih čakalnih vrstah in drago plačati vstopnice.

Govorili smo o javnem denarju, kulturi pa je zmanjkalo tudi zasebni. Velikih sponzorjev je v Trstu (in ne samo) vse manj. Nesporno se pozna združevanje oz. »preformiranje« nekdanjih tržaških finančno-gospodarskih močtev: vse manj je takih z izrazitim tržaškim predznakom, nekateri pa v velike projekte raje vlagajo drugje (npr. Illy).

In še zadnja resnica, ki bi sicer po pomenu sodila na prvo mesto: odločilne so izbire, kakovostnih je pri nas na kulturnem področju odločno (pre)malo.

ITALIJA - Kritična ocena nekdanjega predsednika Fiata in Confindustrie

Montezemolo: Berlusconi razočaral

A volitve po njegovem ne bi bile rešitev - Premirje v vladni večini

SV.ROK - Tradicionalno slavlje ob vaškem zavetniku

Praznična Nabrežina

Bogat program z razstavami, kulturnimi dogodki, pristno enogastronomsko ponudbo in glasbenimi večeri

NABREŽINA - Praznično vzdušje kraljuje od srede v Nabrežini. V tednu pred velikim šmarnom se namreč občinska uprava in domača društva privlačijo rokave in poskrbijo za bogat pro-

gram tradicionalnega praznika sv. Roka.

Na nabrežinskem trgu je posejanih veliko stojnic, ki jih upravljajo društva oz. krajevni proizvajalci ter gostom ponujajo domače specialitete in še marsikaj.

Obiskovalci pa si lahko ogledajo tudi več razstav, ki kažejo na ustvarjalno žilico, ki utripa v vasi. Skratka, ponudba za vse okuse.

Na 6. strani

RIM - Vlada premierja Silvia Berlusconi je razočarala, a kljub temu bi zdaj zaman iskali rešitev v predčasni volitvah. Tako meni Luca Cordero di Montezemolo, predsednik Ferrarija ter donedavni predsednik Fiata in Confindustrie, ki je včeraj posegel v italijansko politično dogajanje prek tiskovne note svojega združenja Italia Futura. V Ljudstvu svobode so se takoj nejevoljno odzvali, naj Montezemolo odprto nastopi v politični areni. Sicer pa je včeraj v vrstah vladne večine zavladalo začasno premirje po žolčnih polemikah, ki v zadnjih časih razdvajajo Berlusconi in Finijeve privrženice.

Na 4. strani

Policist Proteo Laurenti spet med Slovenci

Na 3. strani

Mizarski vajenec, ki je postal operni pevec

Na 8. strani

V Gorici bo ATER oddal 24 stanovanj

Na 12. strani

Operno brbotanje beneškega campiella tudi v Doberdolu

Na 13. strani

Na plavalnem EP v Budimpešti tudi tržaška medalja

Na 17. strani

OBMOČJE EVRA Slovaška zavrnila pomoč Grčiji

BRATISLAVA/BRUSELJ - Potem ko nova desnosredinska slovaška vlada že julija ni podprla sodelovanja Slovaške v mehanizmu evroskupine in Mednarodnega denarnega sklada (IMF) za pomoč Grčiji, ji je v sredo zvečer sledil še parlament. V Bruslju so "kršitev solidarnosti" že obžalovali, a obenem zatrdili, da izvajanje mehanizma ni ogroženo. V uradu komisarja Rehna so sicer povedali, da Slovaška ne bo deležna nikakršnih uradnih sankcij, lahko pa pričakuje precejšnje politične posledice.

Na 16. strani

GRADIŠČE - Vso noč gasilci na delu

Požar pri kmetiji

Zgorelo je 1.500 stotov sena, poškodovani pa so bili tudi nekateri kmečki stroji in vozila

V noči med sredo in četrtkom se je pri kmetijskem podjetju Fusulin v Gradišču vnel požar, v katerem so bile uničene številne bale sena, poškodovanih pa je bilo tudi nekaj kmetijskih strojev. Do požara, zaradi katerega so imeli gasilci celo noč in jutro polne roke dela, je prišlo nedaleč od centra za nezakonite priseljence CIE. Gasilci so se v Gradišče odpravili s štirimi tovornjaki, gasili pa so celo noč. V nekaj urah je bil požar, ki je uničil kar 1.500 stotov sena, pogašen, dve gasilski ekipi pa sta kljub temu ostali na kraju do včeraj popoldne, da bi preprečili ponoven izbruh ognja.

Na 13. strani

SLOVENIJA - Ob mednarodnem dnevu mladih

Opozorila o težavnem položaju mladih v družbi

Oglasili so se podmladki strank in nekatere organizacije

LJUBLJANA - Ob včerajšnjem mednarodnem dnevu mladih so se v Sloveniji oglasili tudi podmladki slovenskih strank in nekatere nevladne organizacije.

V Mladem forumu SD mlade pozivajo, da si izborijo pravice, ki jamčijo za boljšo prihodnost. Zapisali so, da vladajoče elite z nerazumnimi prijemi podprejo utiranje poti iz krize sprejemajo ukrepe, ki mladim jemljejo obetajočo prihodnost. Mladi so ena najranjlivejših družbenih skupin, ki na svojih plečih nosijo cenovno saniranje posledic globalne krize. Račun za neodgovorno ravnanje z naravo in okoljem bo izpostavljen šele naslednjim generacijam, ki bodo že v začetku obremenjene z ekološkim hendikepom. Zato morajo mladi doseči korenite spremembe v odnosu do soljudi in družbenega ter ekološkega okolja. Izboriti si morajo pravico do uživanja mladosti ter se zavedati, da se nihče ne bo boril za njihove pravice, so se zapisali v Mladem forumu SD.

Podmladek LDS pa poziva tako mlade kot mlade po srcu, da združijo moči v iskanju rešitev, ki bodo mladim zagotovile izhodišča, ki so potrebna za celovit in kakovosten osebni razvoj. Investicija v mlade se vedno povrne in ni razlogov, da tudi v Sloveniji ne bi bilo tako, še menijo.

V Mladi Sloveniji, podmladku NSi, so zapisali, da so posledice finančne in gospodarske krize prizadele tudi dijake in študente. Prepričani so, da se danes vse več mladih sooča s socialno stisko.

Zavod Nefiks in spletni portal Talentiran.si pa ob dnevu mladih poudarjata, da je eden izmed pomembnih dejavnikov, ki vplivajo na zaposljivost, tudi delo v času študija. Preko slednjega mladi že tekom formalnega procesa izobraževanja pridobivajo tudi praktične izkušnje, ki jih nato lahko navajajo v svojih referencah in delovnih izkušnjah.

Zato podpirajo resolucijo evropskih poslancev, ki spodbujajo dostop mladih do trga dela in okrepitev statusa pripravništva. Evropska garancija za mlade, eden izmed delov resolucije, naj bi poskrbela, da bi vsak mlad Evropejec, ki je brezposeln štiri mesece, dobil možnost opravljanja pripravništva oziroma pridobitve zaposlitve, so se zapisali v Zavodu Nefiks.

V Slovenski demokratski mladini (SDM), podmladku SDS, pa so zapisali, da je socialni sistem na preprihu in da se obetajo mnoge spremembe, ki jih bodo občutili tudi mladi. Ker bodo mladi tisti, ki bodo odplačevali zadolževanje države in ki bodo še kako občutili pokojninsko in zdravstveno reformo, v podmladku pričakujejo, da bodo vključeni v pripravo reform. (STA)

Za uveljavitev mladih v današnji družbi je izredno pomembno tudi šolanje, pri čemer mora biti možnost izobrazbe dana vsem

TURIZEM - Najmlajše slovensko termalno središče Terme Ptuj

V 35 letih 7,5 milijona gostov

Načrtujejo dodatne investicije - Pred 35 leti so začeli le z dvema bazenoma

PTUJ - Najmlajše slovensko termalno središče Terme Ptuj letos obeležuje 35 let svojega delovanja. V tem času so po besedah direktorja tega turističnega centra, ki spada pod okrilje skupine Sava, Andreja Klasinca gostil okoli 7,5 milijona kopalcev ter ustvaril približno 750.000 nočitev. V prihodnje načrtujejo dodatne investicije.

Terme Ptuj so se v današnjega turističnega ponudnika razvile iz termalnega kopalnišča, odprtega pred 35 leti, ki je zajemal dva bazena. Najprej so se terme razvijale predvsem z odpiranjem novih kopalnih zmogljivosti, prve nočitvene zmogljivosti pa so pridobili leta 1981, ko so postavili še danes stoječe bungalove. Po postavitvi

apartmajskega naselja leta 1994 so Terme Ptuj razvojno nekoliko zastale, po letu 2000 pa je z lastniško konsolidacijo prišlo tudi do glavnega investicijskega vala, katerega rezultat je petzvezdični hotel Primus.

"Danes smo konsolidirana in varna družba s 55 odstotki lastnega kapitala, tako da nismo prezadolženi in ambiciozno gledamo naprej. V prihodnje bomo še investirali v objekte, a nam je trenutno prvi cilj povečevanje kakovosti ponudbe in razvoj podobnih konceptov, kot jih peljemo z rimsko zgodbo v Primusu in je precej povezana tudi z zgodovino Ptuja," je povedal Klasinc in poudaril tudi dobro sodelovanje z mestom.

Glede načrtovanih investicij je dejal, da ima družba zdaj v svoji lasti dovolj zemljišč, kar jim odpira tudi možnosti za naprej. "Takoj ko se bodo na trgu pojavile možnosti za širitev naših zmogljivosti, bomo to tudi storili. Projektov v naših glavah je že veliko, med njimi tudi pokritje zunanega termalnega kopalnišča, širitev apartmajskega naselja in avtokampa," je o načrtih za prihodnost pojasnil prvi mož Terme Ptuj in ob tem opomnil tudi na nove priložnosti zaradi avtocestne povezave z Mariborom in razvoja mariborskega letališča.

Ptujske terme trenutno razpolagajo s 1000 ležišči, od tega 400 v avtokampu, prav ta konec tedna pa pričakujejo vrhunec sezone s stoodstotno zapolnjenostjo svojih nočitvenih zmogljivosti. Večina njihovih gostov prihaja iz Slovenije, med ostalimi pa so tradicionalno najbolj pogosti Avstrijci, Italijani in Nemci.

"V prvih šestih mesecih nas je obiskalo okoli 22.000 gostov, kar je dober odstotek več kot v enakem obdobju lanskega leta. Povečalo se je število avstrijskih in nemških gostov, za dva odstotka več pa je tudi domačih gostov. Zadovoljni smo tudi s številnimi obiskovalci termalnega parka, kjer smo letos doslej zabeležili 148.000 dnevni kopalcev, kar je dva odstotka več kot lani," je dejal vodja prodaje v družbi Peter Šimenko in posebej izpostavil njihovo letošnjo poletno akcijo, v kateri so gostom za daljše časovno obdobje podarili dodatne brezplačne dan.

V prihodnje želijo še povečati aktivnosti na področju seminarjskih in kongresnih dejavnosti, veliko priložnosti pa vidijo tudi na trgih nekdanje Jugoslavije, zlasti po odpravi vizumov. Zlasti za slednje vidijo možnosti tudi v zimskem času v povezavi z mariborskim Pohorjem. Zadovoljni pa so tudi z gostovanji številnih domačih in tujih športnikov v njihovem hotelu. (STA)

Terme Ptuj je v prvih šestih mesecih letošnjega leta obiskalo dober odstotek gostov več kot v enakem obdobju lani

URAD VLADE RS ZA SLOVENCE V ZAMEJSTVU IN PO SVETU Nagradni natečaj za diplomska, magistrska in doktorska dela s področja Slovencev v zamejstvu oziroma v izseljenstvu

Urad Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu objavlja NAGRADNI NATEČAJ za diplomska, magistrska in doktorska dela na temi:

A: Slovenci v zamejstvu

B: Slovenci v izseljenstvu

Namen natečaja je spodbujanje raziskovalne dejavnosti do diplomskih in podiplomskih študentov na področju zamejske in izseljenjske tematike in s tem krepitev zavesti o njeni pomembnosti za ohranjanje slovenske identitete v matični domovini in zunaj njenih meja.

Na nagradni natečaj se lahko prijavijo kandidatke in kandidati iz Republike Slovenije in tujine. Predmet nagradnega natečaja so diplomska, magistrska in doktorska dela, ki so jih zagovarjali na kateri koli univerzi v Sloveniji ali zunaj nje, ki obravnavajo tematike slovenskih skupnosti zunaj meja RS. Na natečaj Urada lahko kandidirajo tudi dela, ki kandidirajo na drugih podobnih natečajih. Upoštevana bodo dela, ki so jih zagovarjali v obdobju od 01.11.2009 do 31.10.2010.

Nagrajena dobo tri dela za področje zamejstva in tri dela za področje izseljenstva; podeljeni bosta prvi nagradi za vsako od področij v višini 800 evrov ter po dve nagradi v višini 600 evrov. Na predlog strokovne komisije se Urad lahko odloči tudi o večjem številu nagrad v eni od kategorij, vendar skupno število nagrad ne sme presegati skupnega števila razpisanih nagrad (6) in fonda 4.000 evrov Vsote so

v neto zneskih. Najboljša dela bodo na željo nagrajencev prejeta tudi priporočila Urada za objavo.

Strokovna komisija bo ocenjevala diplomska, magistrska in doktorska dela z različnih področij na temo slovenskega izseljenstva, oziroma zamejstva. Pri tem bo upoštevala naslednje osnovne kriterije: izvirnost teme - pristopa, uporabnost v smislu ohranjanja slovenske identitete zunaj meja Republike Slovenije in povezanost z njo ter strokovnost, zahtevnost in interdisciplinarnost dela. Sodelovanje na natečaju se šteje kot soglasje avtorja, da se prispele delo obdrži v arhivu Urada.

Način in rok prijave na natečaj

Kandidati naj na naslov Urad Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu, Komenskega 11, 1000 Ljubljana, s pripisom »ZA NAGRADNI NATEČAJ«, pošljejo ali dostavijo en vezan izvod svojega dela v trdih platnicah, potrdilo o uspešno opravljenem zagovoru diplomskega, magistrskega ali doktorskega dela z razvidnim datumom zagovora in kratek življenjepis z osebimi podatki in kontaktnimi (tudi elektronskim) naslovom. Strokovna komisija bo dela sprejemala do vključno 1.12.2010, rezultati natečaja bodo predvidoma znani do sredine pomladi 2011. Svečana podelitev nagrad bo v začetku maja 2011.

Dodatne informacije dobite na tel. 01 230 80 00 (vsak delavnik med 9h in 15h).

Trije mrtvi pri Gonarsu

VIDEM - V bližini Gonarsa v južni Furlaniji se je sinoči pripetila strahovita prometna nesreča, v kateri so po prvih podatkih izgubile življenje tri osebe. Do nesreče je prišlo na državni cesti 252, ki je znana kot Napoleonska cesta. V nesrečo so bili vpleteni trije avtomobili. Najprej sta trčili dve vozili, v avtomobila je nato treščilo še tretje vozilo. Avtomobili so zgoreli, kar je močno otežkočilo delo reševalcev.

Splošna plovba dobila soglasje ministrstva za nakup deleža v Primorskih novicah

PORTOROŽ - Splošna plovba je v začetku tedna pridobila soglasje ministrstva za kulturo za nakup poslovnega deleža v časopisno založniški družbi Primorske novice. Kupnino za nakup 38,78 odstotnega deleža v Primorskih novicah je Splošna plovba po navedbah njenega prvega moža Eгона Bandlja štirim dosedanjim lastnikom nakazala v sredo.

Z izdajo soglasja ministrstva za kulturo je bil izpolnjen še zadnji pogoj za plačilo kupnine, so v sporočilu za javnost zapisali v Splošni plovbi. Portoroški ladjar bo tako danes tudi formalno postal lastnik 38,78 odstotka Primorskih novic.

Splošna plovba je 10-odstotni delež v časopisni hiši pridobila od Intereurope, 11,6-odstotni delež od dveh družb iz skupine KB1909, 17-odstotni delež v Primorskih novicah pa od Banke Koper.

V Kopru »fešta« na pomolu

KOPER - Od danes zjutraj pa vse do ponedeljka zjutraj bo Ukmarjev trg v Kopru popolnoma zaprt za promet zaradi prireditve »Na pomolu je fešta«. Tu bodo sobotni večer zaznamovale dalmatinske klope (klapa Iskon iz Splita, ženska klapa Fjoret iz Makarske in klapa Leut iz Zadra), ki se jim bo pridružila domača klapa Solinar s Slavkom Ivančičem. Dan kasneje pa bodo lahko obiskovalci Ukmarjevega trga doživeli Riško nedeljo. Poleg glasbe in morskimi dobrot bo na prireditvi prvič predstavljena velika Batana ali Batelon; 8-metrška barčica, izdelana po načrtu starih koprskih ribičev. Kot se za ribiško fešto tudi spodobi, bodo organizatorji poskrbeli tudi za pester spremljevalni program (vlečenje vri, šivanje mrež, briškola, mora, tekmovalstvo v trnkarjenju, ...). Sicer pa bodo Batelon krstili in splovili 29. avgusta, prav tako na Ukmarjevem trgu, na končni poletni prireditvi, kasneje pa bo plovilo namenjeno turističnim izletom.

Zaradi nezakonitega preseljevanja tujcev ovadili Mariborčana

CELJE - Celjski kriminalisti so zaradi 15 kaznivih dejanj overitve lažne vsebine in prepovedanega prehajanja meje kazensko ovadili 27-letnega Mariborčana. Osumljeni je izvedel nezakonito preseljevanje najmanj 79 tujcev. Kot lastnik dveh podjetij v Sloveniji jim je proti plačilu skozi prikazano zaposlitev v podjetjih uredil dokumente za vstop v Slovenijo. Mariborčan, ki ima državljanstvo Slovenije in Kosova, je od novembra 2008 organiziral nezakonito preseljevanje tujcev, predvsem albanske narodnosti, so sporočili s Policijske uprave Celje. Zavodu za zaposlovanje in upravni enoti je prikazal fiktivno zaposlitev tujcev v svojih podjetjih. Tako so bila tujcem izdana delovna in v nadaljevanju bivalna dovoljenja, s katerimi so legalno vstopili na območje Slovenije. Po prihodu v Slovenijo so tujci, ne da bi se zaposlili v njegovih podjetjih, odšli v druge države EU. Tuji državljani se namreč lahko na podlagi veljavnega slovenskega bivalnega dovoljenja prosto gibljejo v območju držav EU, pojasnjujejo na celjski policijski upravi.

LJUBLJANA - Boris Pahor v časniku Demokracija

»Poklon pred Narodnim domom je bil res hvalevredno dejanje«

Pisatelj proti arbitražnemu dogovoru s Hrvaško - »V Sloveniji danes ni prave socialdemokracije«

LJUBLJANA - Pisatelj Boris Pahor je v pogovoru za slovenski časnik Demokracija kot hvalevredno pozdravil spravno srečanje predsednikov Slovenije, Hrvaške in Italije v Trstu 13. julija, a menil, da to ni dovolj. »Bil sem zadovoljen, da je slovenski predsednik Danilo Türk kot pogoj za udeležbo na tisti prireditvi postavil spominski poklon ob Narodnem domu. To je bilo dejanje, ki je hvale vredno. To je zelo lepo, vendar ne zadošča. Požig Narodnega doma je bil samo začetek fašističnega terorja, ki se je nadaljeval potem petindvajset let. Šlo je za pravo protislovensko gonjo,« je dejal Pahor.

Pisatelj je v intervjuju tudi ponovil nasprotovanje arbitražnemu sporazumu o meji s Hrvaško, ker z njim Slovenija ne bo imela neposrednega teritorialnega stika z odprtim morjem, saj tega, da bi povezava potekala prek Savudrije Hrvati ne bodo nikdar priznali, saj je to povedal že hrvaški sabor.

Meni tudi, da bodo o slovenski meji na morju tako kot po prvi svetovni vojni sedaj odločali drugi. Glede dela slovenske vlade v času hude gospodarske in družbene krize je ocenil, da je slovenski absurd, da so postali bogataši tisti, ki so bili zagovorniki proletariata in da v Sloveniji danes ni prave socialdemokracije.

Pahor je še dejal, da bi mu veliko pomenilo, če bi Nobelovo nagrado za književnost, za katero so ga predlagali Francozi, dobil na podlagi svoje knjige Nekropola, in sicer zaradi vrednosti, ki jo je tudi tujina izrekla o knjigi in ker se je treba boriti proti diktaturam.

»Dobil je ne bom, želel pa bi, da bi jo dobil zaradi pričevanja o delovanju nacističnih taborišč, ki so bila delovna taborišča za politične zapornike, t. i. rdeče trikotnike. Uporniki, ki smo se uprli nacizmu in zaradi tega morali delati, dokler so ljudje stali pokonci, in umirati od lahkote, boleznih, obešanj, torej ne moremo biti vključeni v to, kar so imenovali holokavst in je tragika judovskega naroda, ker so bili ljudje usmrčeni s plinom in sežgani v krematorijih,« je med drugim še povedal Boris Pahor v pogovoru za Demokracijo. (STA)

Pisatelj Boris Pahor pozitivno ocenjuje tržaško srečanje predsednikov Italije, Slovenije in Hrvaške

KROMA

JAZZ - Glasbeno usposabljanje za izkušene glasbenike

Od danes Jazz Kamp Kranj

Delavnice vodijo priznani glasbeniki iz Slovenije in tujine - Vsak večer tudi brezplačni koncerti

KRANJ - V Kranju se bo danes začelo sedmo tradicionalno usposabljanje za izkušene glasbenike Jazz Kamp. Letos bo še posebej zanimiva delavnica trobente Lasseja Lindgrena in kitare Davea Goodmana,

je povedal organizator Gregor Grašič. Na letošnji Jazz Kamp je prijavljenih skoraj 40 glasbenikov, nekatere delavnice pa še nudijo nekaj prostih mest. Udeležence v desetih dneh čakajo individualne delavnice s

priznanimi jazz in pop glasbeniki iz Slovenije in tujine ter sodelovanje v različnih glasbenih zasedbah.

Iz Kanade prihaja mentor kitare Dave Goodman, Šved Lasse Lindgren bo vodil delavnico trobente, iz Francije je bobnar Christophe Bras, Avstrijec Heinz Von Hermann bo vodil delavnico saksofona in flavte, iz Avstrije je tudi Ines Reiger, ki bo vodila delavnico petja. Madžar Emil Spanyi bo udeležence uril na klavirju, Hrvat Boško Petrovič bo vodil delavnico vibrafona, slovenski mentorji pa so Matjaž Mikuletič na trombonu, Aleš Avbelj, mojster bas kitare in kontrabasa, in kitarist Primož Grašič.

Jazz Kamp vsako leto s brezplačnimi koncerti na Pungertu pozivi tudi dogajanje v mestu. Danes bo ob 20.30 na vrtu galerije nastopil Mike Sponza s kvintetom, v soboto Jazz Klub Gajo Quartet z Otom Pestnerjem in Pro Anima Singersi, v nedeljo pa se obeta večer z Damir Kukuruzović Gipsy Swing Quartetom iz Hrvaške.

V ponedeljek bo ob 20.30 na Pungertu gostovala poletna šola HGM iz hrva-

VOZNIŠKI IZPIT V Rimu »pozabili« na Slovence v deželi FJK

TRST - Združenje za pravne študije o priseljenstvu (AS-GI) protestira, ker vlada ni poskrbela za prevode v najbolj razširjene tuje jezike izpitnih testov in vprašalnikov za voziško dovoljenje. Združenje opozarja tudi na dejstvo, da je Rim pripravil omenjene vprašalnike v nemščini za Južno Tirolsko in v francoščini za Dolino Aosto, ni pa poskrbel za besedilo v slovenščini za pripadnike slovenske narodne skupnosti v Furlaniji-Juljski krajini.

Na diskriminacijo slovenske manjšine je prvi opozoril deželni svetnik Igor Gabrovec, ki se je s tem v zvezi obrnil na predsednika Dežele Renza Tonada. Oglasila se je tudi senatorka Tamara Blažina, ki je skupaj z nekaterimi kolegi zahtevala pojasnila od prometnega ministrstva.

Med najbolj zanimivimi bo delavnica trobente Lasseja Lindgrena

LJUBLJANA - Detektivka Veita Heinichena

Mrtveci s Krasa tudi v slovenščini

Knjiga je izšla pri založbi Meander - Policistu Proteu Laurentiju je, kot nemškemu pisatelju, zelo všeč Križ

LJUBLJANA - Pri založbi Meander je izšel slovenski prevod detektivke Veita Heinichena Mrtveci s Krasa (Die Toten vom Karst). Knjigo (304 strani, 29 evrov) je iz nemščine prevedla Jasmina Krstevski.

V knjigi Mrtveci s Krasa spoznamo, da policist Proteo Laurenti, protagonist Heinichenovih knjig, ne mara burje, ki Trst in Kras zavije v ledeni objem. Ko pri Opčinah bomba raztrešči hišo znanega trgovca z delikatesami, se Laurenti vrže v preiskavo, potrj, ker ga je zapustila žena. V mednarodnih vodah tržaški ribiči prevzemajo nevarne tovore iz rok istrskih tovarišev, starih znancev z neporavnanimi računi iz druge vojne. Fojbe, Slovenci, Istrani in privlačna državna tožilka Živa Ravnov iz Pulja še dodatno zapletejo kriminalko, ki je v Nemčiji in Italiji doživela lep sprejem pri bralcih.

53-letni Heinichen je doma iz Nemčije, že vrsto let pa živi v Križu,

Pisatelj Veit Henichen

KROMA

ki je postal, kot pravi, njegova druga domovina. Glavnina njegovih detektivskih zgodb se dogaja na Tržaškem ter v sosednjih krajih, posebno v Istri. Sam Laurenti se večkrat muči v Križu, kjer se rad kopa na tamkajšnji obali, nakar zaide v kmečki turizem Bibc.

Platnica slovenskega prevoda Mrtvecev s Krasa Veita Heinichena

Anketa

www.primorski.eu

klikni in izrazi svoje mnenje

Kateri je vaš najljubši državni Tv dnevnik?

- TG1 TG4
 TG2 TG5
 TG3 SkyTG24
 La7 Slovenija 1
 Studio aperto

Trst

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
fax 040 772418
trst@primorski.eu

Primorski
dnevnik

VZHODNI IN ZAHODNI KRAS - Zaprtje trgovine na Proseku

Namesto Kooperative nov trgovski center na Opčinah?

Delavske zadruge naj bi ga zgradile na območju nekdanje kinodvorane Belvedere

Levo: nekdanja kinodvorana Belvedere v Mandriji na Opčinah; desno: zaprta Kooperativa na Proseku

KROMA

V nedeljo, na veliki šmaren, bi se moral izteči letošnji štiritedenski dopust trgovine jestvin Delavskih zadrug na Proseku. Ko bi sporočilo, prilepljeno na spuščeni sivi navojnicih trgovine, obveljalo, bi morala Kooperativa, kot ji že od pamtikeva pravijo domačini, v ponedeljek, 16. avgusta, ponovno odpreti svoja vrata. A na Proseku dvomijo, da se bo to zgodilo. Domnevajo namreč, da je bil letošnji prvi poletni dopust trgovine od ustanovitve semkaj nič drugega kot tihi uvod v njeno dokončno zaprtje. Zato so se vaščani angažirali in z zbiranjem podpisov sedaj upajo, da jim bo uspelo preprečiti namero Delavskih zadrug.

Novice, sicer neuradne, ki po malem pronicajo v vas, pa niso prav nič spodbudne. Prav nasprotno. Tako se je v vasi razvedelo, da so Delavske zadruge pred časom že zaprle svojo trgovino na Alturi. Zapiranje krajevnih trgovin naj bi sodilo v strategijo vodstva zadrug, ki naj bi privilegiralo odpiranje velikih trgovinskih struktur, podobnih tistim, ki že delujejo v okviru velikih trgovskih centrov, kot sta Torri d'Europa in center na Dolgi kroni.

Delavske zadruge naj bi podobno veliko trgovino načrtovale na vzhodnem Krasu, in sicer na Mandriji na Opčinah. Na območju nekdanje, že vrsto let zapuščene kinodvorane Belvedere v Ul. Fiordalisi ob končni avtobusni postaji, na trgu nasproti vojašnice Brunner.

Domneva ni iz trte izvita. Tržaška občinska uprava je v novem regulacijskem načrtu vključila območje nekdanje kinodvorane med zazidljiva zemljišča za večnadstropne gradnje (cona B4). Rajonski svet je vložil pripombo, ki pa jo je mestna uprava zavrnila.

Delavske zadruge naj bi si prizadevale, da bi zemlji-

jišču spremenili namembnost, in sicer za gradnjo trgovskih centrov (cona H2).

Ko bi tako bilo, bi dokončno propadla možnost, da bi na območju nekdanje kinodvorane uredili kulturno-socialno središče, kot so si vrsto let zaman prizadevali Openci. Kinodvorano so za časa Svobodnega tržaškega ozemlja zgradili Američani, da bi se njihovi vojaki iz bližnje vojašnice lahko sprostiti in razvedrili. Po njihovem odhodu je z imenom Belvedere nekaj let vztrajala, dokler ni bila zapuščena. Tržaška občinska uprava se je pred leti odločila, da nepremičnino odkupi od državne domene, in postavko vključila v proračun za leto 2007. Nakup naj bi občino stal 255 tisoč evrov.

Jeseni istega leta je skupina domačinov predstavila pobudo za preureditev nekdanje kinodvorane Belvedere v kulturni center. Konec septembra so trije domačini, Luca Tomasi, Mitja Ozbič in Gianluca Lemma pripravili vprašalnik in ga razdelili med dvesto krajanov, da bi izvedeli, kako naj bi uredili kulturno središče in družabne prostore. Na podlagi odgovorov so izdelali predlog: v prenovljenem posloppju naj bi uredili dvojezično italijansko-slovensko knjižnico z eno ali več študijskimi sobami in čitalnico, lutoteko za otroke, eno ali več večnamenskih dvoran za tečaje slovenskega in italijanskega jezika ter za tečaje za starostnike. Nadalje naj bi dodatni večnamenski prostor uporabljali kot gledališče, filmsko dvorano, dvorano za šolske nastope in podobne dejavnosti.

Pobudniki so v nekaj dneh zbrali 400 podpisov pod predlog. Tega je novembra 2007 z resolucijo soglasno podprl vzhodnokraški rajonski svet, a pobuda ni prodrla.

Občinska uprava je nakup nekdanje kinodvorane Belvedere - strošek 255 tisoč evrov naj bi krla s prodajo nepremičnin - najprej preložila na leto 2008, nato na leto pozneje (2009), postavka pa je iz letošnjega proračuna izginila. Desnosredinski upravitelj so ob pripravi proračuna očitno že vedeli, kakšna naj bi bila (gradbena) bodočnost objekta na Mandriji. Vsi protesti vzhodnokraškega rajonskega sveta, ki je preureditev kinodvorane v kulturno-družbene namene vključil med prioriteta javna dela, ki naj bi jih občina opravila na Vzhodnem Krasu, so bili zaman. Prav tako zaman je bil tudi poskus tržaškega občinskega svetnika Sullijeve skupine Claudio Frömmela. Ta je februarja letos vložil popravek k proračunu in predlagal odkup nekdanje kinodvorane (250 tisoč evrov) ter njeno preureditev (dodatnih 250 tisoč evrov), amandma pa je Dipiazzova večina zavrnila.

Bodočnost nekdanje kinodvorane Belvedere ostaja nejasna. Jasno je le, da je mestna uprava ne namerala več odkupiti in da je zemljišče namenjeno novim gradnjam. Stanovanjskim blokom, ali velikemu trgovskemu centru, ki naj bi - po nameri Delavskih zadrug - »nadomestil« pet kilometrov oddaljeno Kooperativo na Proseku?

M.K.

Camber zahteva odstop vodstva Estenergy

Vodja Ljudstva svobode v tržaškem občinskem svetu Piero Camber zahteva odstop voditeljev družbe Estenergy, ki je neverjetno zamudila dražbo za dobavo električne energije Občini Trst. Ta posel si je priborila družba Edison Energia, ki ima sedež v Milanu. Camber zahteva takojšen odstop pooblaščenega upravitelja Estenergy Claudia Fabbija in komercialnega direktorja družbe, ki je spregledala pomembno dražbo, na katero se ni prijavila. Večinski lastnik Estenergy je delniška družba AcegasAps, katere večinski delničar je Občina Trst.

Bogat niz poletnih prireditev Serestate

V okviru niza prireditev Serestate 2010, ki ga ponuja Občina Trst, bo drevi na Velikem trgu brezplačen koncert slovite skupine Morcheeba, jutri pa bodo v gosteh Roy Paci & Aretuska (oba koncerta ob 21.30, več o tem na kulturni strani). V nedeljo bo s svojimi brazilskimi ritmi zaigral ansambel Berimbau, ob 22.30 pa bo sledil ognjemet (s pomola Audace). V ponedeljek bo čas za pihalni orkester G. Verdi, v torek pa bo skupina Campovolo izvajala glasbo italijanskega glasbenika Luciana Ligabueja. V sredo bodo gledalce zabavali komiki Zeliga (Sergio Sgrilli in Maneros), v petek, 20. avgusta, bo skupina Marshmallow Pies izvajala skladbe Beatlesov. V soboto, 21. avgusta, pa bo zaključni večer lepote tekmovanja Miss Topolini.

Sedež ARCI zaprt

Združenje ARCI sporoča, da bo sedež v Ulici Fabio Severo 31 (telefon in faks 040-761683, elektronski naslov trieste@arciserviziocivile.it) od danes do ponedeljka (vključno) zaprt. Samo za nujne informacije sta na voljo telefonski številki 335-5279319 in 340-9943166.

Prošnje za mesto na tržnici

Občina Trst bo od 1. do 30. septembra sprejemala prošnje za upravno dovoljenja v zvezi s trgovskimi dejavnostmi pri dveh stojnicah, in sicer na tržnicah v Naselju sv. Sergija in na Trgu Puecher pri Sv. Jakobu. Prošnje bo potrebno vložiti v občinskem uradu v Ul. Punta del Forno 2, od ponedeljka do petka med 8.30 in 12.30, v ponedeljek in sredo tudi od 14. ure do 16.30.

PRISTANIŠKA KAPITANIJA - Prvi začasen obračun poletne sezone

Vse več kontrol na morju, število prekrškov pa stabilno

Dnevni prizor v Tržaškem zalivu

KROMA

Obalna straža posveča poletnemu nadzoru morja vse večjo pozornost, število prekrškov pa se ni bistveno spremenilo. V okviru pobude za varno morje »Mare sicuro« je osebje tržaške pristaniške kapitanije od 21. junija do 11. avgusta z 12 plovili opravilo 4209 kontrol, 1400 več kot v enakem obdobju lani. Pristaniška kapitanija je podala prvi začasen obračun o poletni sezoni: kljub večjemu številu kontrol, je število prekrškov zadovoljivo nizko. Glob je bilo skupaj 141 (za 113 tisoč evrov), večinoma povezanih z nepravilnostmi med plovbo, sodnih prijav pa 37. Poveljnik Antonio Basile je z rezultati zadovoljen, poudaril je državljanski čut in dobro pripravljenost občanov. Za varno plovbo je omenil tri zlata pravila: preveriti, da je na krovu vsa potrebna oprema, razpolagati z zadostno količino goriva in predhodno obvestiti, kam je plovilo namenjeno. Glede tragične potapljaške nesreče pri Miramaru je dejal, da bodo prvi rezultati preiskave znani v prihodnjih mesecih, da pa so reševalci pravzaprav dobro posegli. Civilna zaščita je za danes napovedala nevihte in veter, zaradi česar je plovba odsvetovana.

ULICA MILANO - Zaprli gradbišče

Kazen zaradi »dninarjev« z Garibaldijevega trga

Približno vsak dan se na Garibaldijevem trgu zgodaj zjutraj ponavlja značilen prizor. Skupina brezposelnih priseljencev iz Srbije, Romunije in drugih držav čaka na prihod gradbenih podjetnikov, ki potrebujejo »enodneвно« delovno silo na črno. Podjetnik privozi, izbere nekaj delavcev in izgine. Tako je v sredo storil tudi šestdesetletni srbski podjetnik Z. C., ki ima stalno bivališče v Trstu, zasačili pa so ga karabinjerji, ki so ga nato tudi kaznovali.

Karabinjerji iz mestnih poveljstev v Ulici Hermet in Istrski ulici so zjutraj nadzorovali Garibaldijev trg, ki je središče tržaške srbske četrti, a je tudi obče znan kot center za nočenje delavcev na črno. Gre za neke vrste neuradno okence za zaposlovanje, in sicer za delo brez pravic in jamstev, kar je za brezposelne priseljence boljše kot nič in včasih celo edina alternati-

va. Iz daljave so karabinjerji v sredo opazovali šestdesetletnega podjetnika, ki se je s svojim dostavnim vozilom na trenutke ustavil ob trgu, izbral dva delavca (56-letnega Srba in 29-letnega Romuna) in ju odpeljal. Mahnil jo je po Ulici Carducci in se na koncu ustavil ob gradbišču v Ulici Milano, pri hišni številki 5. Karabinjerji so ga zalezovali.

Delavca sta se lotila dela, seveda ne da bi podpisala pogodbo ali vsakršen dokument, zaradi česar so karabinjerji vskočili in prekinili delo ter začasno zaprli gradbišče. V sodelovanju z delovnim inšpektoratom, zavodom INAIL in pokrajinskimi uradom za delo so podjetnika denarno kaznovali, plačati bo moral skoraj deset tisoč evrov. V kazni je vključen še en prekršek, in sicer uporaba dostavnega vozila, ki je bilo pred časom zaseženo, ker podjetnik ni plačal davkov.

NABREŽINA - Tradicionalni praznik sv. Roka

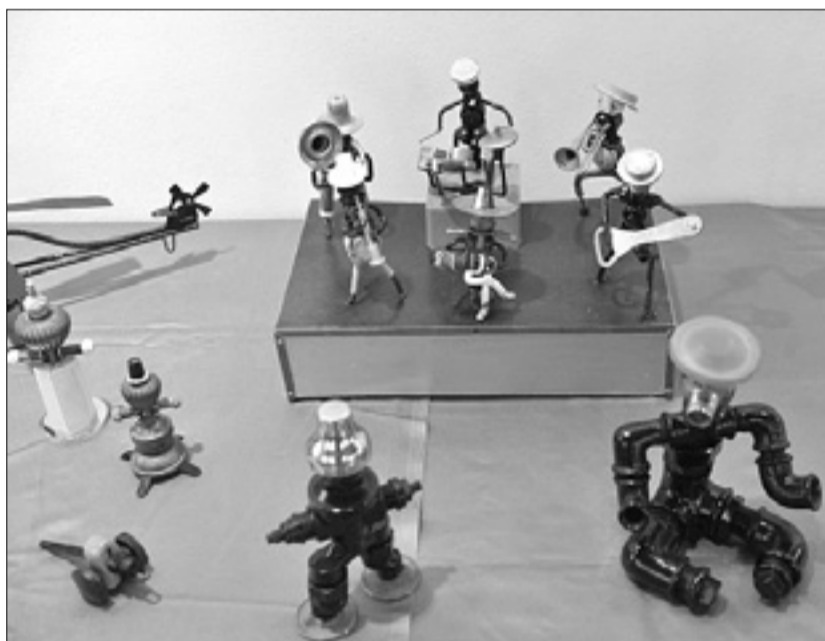
V soju ustvarjalnosti in dobrega razpoloženja

Več razstav posejanih po vasi - Obiskovalec lahko seže po umetniški in enogastronomski kakovosti

V smeri urinega kazalca: miniatura Velikega trga, fotografije smučarskih podvigov, kraški motivi na naif slikah, godbeniki iz odpadnega železa, staro kmečko orodje

KROMA

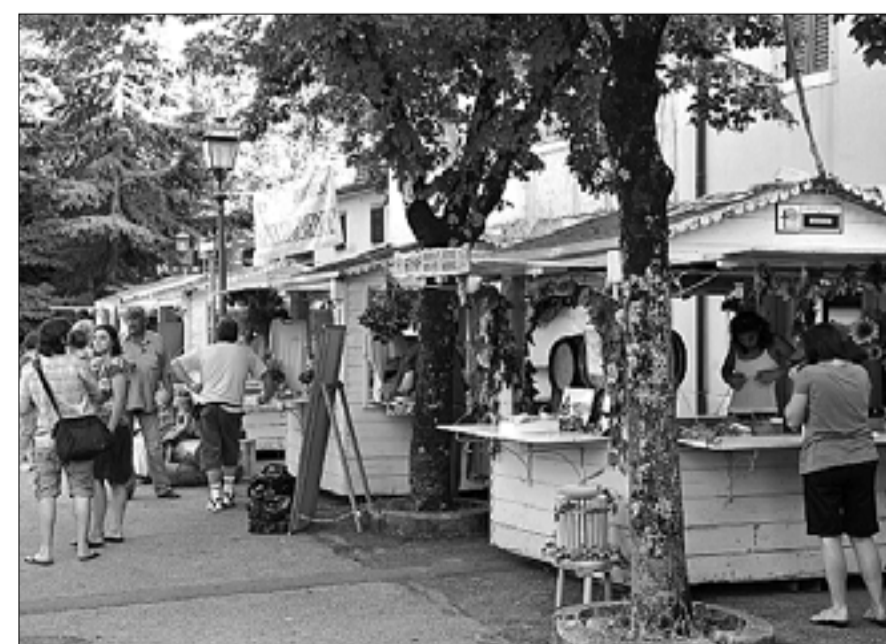
Nabrežina si ob tradicionalnem prazniku vaškega zavetnika sv. Roka vsako leto odene najprivlačnejša oblačila. Taka, ki bi lahko zadovoljila okuse in želje prav vsakega obiskovalca, se pravi taka s kulturnim, umetniškim in enogastronomskim priokusom.

Na sredinem slovesnem odprtju praznika ob pozdravih oblasti in prirediteljev ter ob koncertu nabrežinske godbe na pihala, smo si na primer ogledali razstave, ki so jih pripravili društvi SK Devin in SKD Igo Gruden ter občinska knjižnica Nade Pertot. V Kamnarski oz. Grudnovi rojstni hiši je na ogled **fotografska razstava** amaterskega fotografa **Miloša Zidariča**, ki je ob sobotah in nedeljah spremljal smučarje SK Devin in jih ovekovečil med tekmami, smučarsko šolo, nagrajevanji in druženji. Ob samih fotografijah so v preddverju priredili **sejem rabljenih knjig** - z zbranimi prispevki nameravajo nabaviti nove knjige za domačo knjižnico.

Košare, jerbasi, srpi, kose, vile, vozovi, mlatilnica, reporeznica in še veliko drugega **starega kmečkega orodja** je na ogled na sedežu SKD Igo Gruden. Dragoceni predmeti, ki so jih društvu zaupali domačini, in vonj po slami spominjajo na pestro življenje na vasi v preteklosti, na kar je v sredo prisotne opozoril tudi Zvonko Legiša z zapisom pogovora v narečju med soprogoma pred delom na polju. Če se povzpne do drugega nadstropja, si lahko ogledamo **naif umetnine** tržaškega slikarja **Claudia Clarija**, ki se posveča tipično kraškimi motivom tako na steklu kot na platnu. Samo nadstropje nižje pa se nam ponujajo kreativni knjižki - **razstava zbirk in maket**. Nadja Ščuka (Od lupine do dragulja) razstavlja jajca z vsega sveta in iz vseh materialov, ki jih sama zbira. Edo Crociati (Zbirateljstvo in modelarstvo, zgodba o preteklosti) ponuja zbirko modelov, ki jih sam ustvarja in kuje. Franco Corbatta (Zanimivosti in domišljija iz odpadle kovine) pa razstavlja svoje originalne instalacije iz ostankov starega železa. V Kavarni Gruden pa so na ogled **grafike Franke Kovačič**, ki ponazarjajo rože.

Zadnji postanek je v župnijski dvorani, kjer **Umberto Radivo** razstavlja **miniature cerkva in gradov**. Na ogled so prelepe tržaške cerkve, Miramarski grad, Veliki trg, pa tudi cerkve iz Slovenije oz. gradovi iz Nemčije in še več.

Ob umetniški pa ne gre prezreti gastronomske ponudbe, ki povsem upravičeno kraljuje na trgu. Kioski, ki jih upravljajo SK Devin, SKD Igo Gruden, ŠD Sokol in številni krajevni proizvajalci, ponujajo domač narezek in kozarček vina, med, sire, žgane pijače, pa tudi pivo, pico, kalamare, specialitete z žara in še marsikaj. Ob glasbi in plesu torej lahko v Nabrežini najdete vse potrebno za prijetno druženje. (sas)

Pri stojnicah lahko obiskovalci poskrbijo za lačne trebuhe in žejna grla, pa še srečko si lahko zagotovijo

KROMA

James Davis in Boris Pahor v Nabrežini

Današnji dan bo v Nabrežini minil v znamenju literature. Italijansko-madžarsko kulturno združenje Pier Paolo Vergerio in kulturno društvo Sodalitas adriatico-danubiana prirejata v sklopu literarnih srečanj Pisatelji za vse letne čase ob 17.30 srečanje s pisateljem, profesorjem zgodovine na pennsylvanski univerzi v Philadelphiji **Jamesom C. Davisom**. V Grudnovi rojstni hiši bo Davis predstavil svojo knjigo *Carso. Riscatto dalla povertà - Vzpon z dna*, ki obravnava štiristoletno zgodovino najprej podložniške, nato svobodne kmečke in nazadnje delavske družine Žužek iz Slivnega. Z avtorjem se bo pogovarjal Adriano Papo.

Ob 19. uri pa bo protagonist pogovora tržaški pisatelj **Boris Pahor**. Avtorja bo predstavila Tatjana Rojc z njim pa se bo pogovarjal Adriano Papo.

Nabrežinci prejeli vprašalnik o željah za obnovo vaškega trga

Devinsko-nabrežinska občinska uprava je ob prazniku sv. Roka Nabrežincem razdelila vprašalnike o obnovi vaškega trga. Vsak bo lahko namreč sodeloval pri oblikovanju novega trga s svojimi nasveti, predlogi in dvomi, tako da bo nova podoba trga zadovoljila želje in okuse vseh. Vprašanja zadevajo ureditev območja za pešce na celotnem oz. na delu trga in posledično ureditev parkirišč v okolici in seveda prometa. Med vprašanji zasledimo tudi postavitev okrasnega vodnjaka in klopi, gredic ter zelenih površin, ureditev drevoreda in vaškega jedra. Vaščani bodo odgovarjali tudi na vprašanje o gradbenem materialu, ki naj bi ga uporabili pri obnovi (nabrežinski kamen?) in pa o nadaljnjem prirejanju tržnice na trgu.

Občinska uprava v sodelovanju z Deželno FJK in Zdravstvenim podjetjem načrtuje v sklopu revitalizacije trga tudi obnovo poslopja »Span« - vaščani lahko odločajo o njegovi namembnosti, ali naj postane večnamenska dvorana za občane in društva, naj služi gospodarskim dejavnostim (trgovine ipd.) oz. za zdravstvene storitve.

Izpolnjen vprašalnik lahko vsak izroči osebju občinske knjižnice oz. odda na sedežu SKD Igo Gruden. Kdor želi, lahko priloži tudi fotografijo oz. dokument ali pa skico, ki bi bila lahko načrtovalcem pri njihovem delu v pomoč.

Pevci iz Oxforda

Ljubitelji sakralne glasbe ne bi smeli zamuditi tridnevne prireditve *Musica per lo spirito*, ki bo na vrsti od jutri do ponedeljka. Po lanski pozitivni izkušnji se v Trst vrača Sonore Vocal Ensemble, ki ga sestavljajo študenti univerze v Oxfordu. Gostje bodo združenja Amici della musica. Jutri bo najprej na vrsti slovesna maša (po obredu sv. Pija V.), ob 19. uri v mestni kapelici cerkve na Starem trgu. V nedeljo bo spet ob 19. uri maša po latinskem obredu, ob 20.45 pa bo Thomas Primrose, organist in pevovalca stolnice v Norwichu, dirigiral polifonski koncert »Renesansa in barok«. V ponedeljek bo zadnji koncert ob 19.15 v cerkvi na Trgu Hortis.

Koncert skupine Orest

V okviru poletne pobude Marestate 2010 bo drevi ob 21. uri v Morskem muzeju v Ul. Campo Marzio 5 koncert tržaškega ansambla Orest z naslovom »Trieste onde rumori e suoni«.

KMETIJSTVO - Rado Kocjančič

Letos naj bi bila letina dobra, čeprav ne visoko kakovostna

Mislil je seveda na lasten pridelek, se pravi na vino in olje - Veliko pa bo odvisno od vremenskih razmer

Poletni meseci, ko večina od nas odide na dopust, so za kmetovalce čas največjega dela. Naši kraji pri tem seveda niso nikakršna izjema, zato smo se odločili, da bomo bralcem Primorskega dnevnika v tem poletnem času ponudili vpogled v delo nekaterih kmetovalcev oziroma pridelovalcev, ki delujejo v naši bližnji okolici. Za začetek smo stopili do Rada Kocjančiča iz Doline, ki ima sedež svoje dejavnosti na Dolgi Kroni. Do njega se pripeljemo po asfaltni poti, ki se cepi malo pred križiščem za Mačkopolje. Kocjančič se ukvarja predvsem s pridelovanjem vina in olja, zato smo ga med drugim povprašali tudi o tem, kakšna bo letošnja letina. Obiskovalcem je Kocjančičeva klet na Dolgi Kroni odprta vsak petek zvečer.

Koliko površine obdelujete v sklopu svoje kmetijske dejavnosti?

Trenutno obdelujem pet hektarjev vinogradov in tri hektarje oljčnih nasadov. Ko sem leta 2000 prišel z dejavnostjo, sem imel le nekaj družinskega posestva. Z leti sem nasadil tri hektarje in pol novih vinogradov, druge starejše vinograde pa sem vzel v najem.

Kje se nahajajo zemljišča?

Vsa zemljišča so v dolinski občini, velika večina jih je na Dolgi Kroni. Nekaj jih imam v lasti, ostalo pa v najemu od dolinske srenje. Površine so velike, vprašanje pa je, če nam bodo dovolili, da jih obdelujemo. Sam imam dva sodna postopka z gozdno stražo, in sicer glede zemljišč, katerih sem sam lastnik.

Kakšne vrste vinske trte in oljke gojite?

Kar se tiče oljk, imamo največ posajene avtohtone sorte belice. Te je približno šest desetih, ostale štiri desetine pa so druge italijanske sorte (pendolino, leccino in druge). Nekaj imamo tudi namiznih oljk. Glede vina pa lahko povem, da sem usmerjen izključno v avtohtone sorte. To sta malvazija in vitovska ter nekaj belega muškata. Črna vina pa pridelujem iz refoška, poleg tega pa še mešanico refoška, merlota in cabernet sauvignona. Ob vsem že naštetem imam posebno linijo, ki izhaja iz preko sto let starega vinograda in v katerem tasre petnajst različnih sort belega grozdja. Vino pridelujem po starih načelih, ki jih je uporabljal moj praded. Imenuje se Brežanka, pil pa jo je France Prešeren, še pred njim je pesem o njej spisal Valentin Vodnik.

Kje shranjujete proizvode?

Rado Kocjančič v oljčnem nasadu

KROMA

Vinska klet je na Dolgi Kroni in je last istoimenske zadrage, v Krogljah pa imam sedež podjetja ter skladišče olja.

Koliko pridelate vina oziroma olja in kakšna bo letošnja letina?

V dobrih letinah pridelam približno dvesto petdeset hektolitrov vina in tisoč litrov olja. Letos bo letina dobra, čeprav ne na posebno visokem nivoju. Vse je seveda odvisno od vremenskih pogojev zadnjega meseca pred trgatvijo oziroma obiranjem, pa tudi od tega, koliko škode nam bodo povzročile srne oziroma merjasci.

Kako se gre zaščititi pred takimi škodljivimi vplivi divjadi?

S Parovelom sva pred časom postavila dva kilometra in pol mreže, a sva že po tednu dni opazila, da bila namerano porezana na šestih ali sedmih mestih. Edina rešitev bi bila v odstrelu divjadi, za to pa je pristojna pokrajina, ki bi morala v tej smeri tudi ukrepati.

Kdaj bosta letos potekala trgatve oziroma obiranje oljk?

Trgati bomo začeli okrog 10. septembra, oljke pa bomo obirali konec oktobra.

Kam tržite proizvode?

Največ v samo mesto Trst, in sicer v specializirane trgovine ter restavracije. Krizo, ki je prizadela vse, pa so žal najbolj občutili prav restavracije in bari. Vsak petek zvečer imam odprto klet na Dolgi Kroni, kamor prihajajo kupovat zasebniki. Največ je domačinov, pa tudi kakšen Avstrijec ali Nемец se najde. Malce več bi si želel takih obiskov.

Je torej dovolj promocije?

Upoštevati je treba, da so s pro-

mocijo veliki stroški, katerih si kot posameznik ne morem privoščiti. Nekaj reklame si vseeno delamo v sklopu konzorcija olja DOP Tergeste in vina Kras. To bi bilo treba v prihodnje razširiti, budget pa je zaenkrat omejen.

Imate poleg pridelovanja vina in olja še katero dejavnost?

Zaenkrat ne. Ukvarjal sem se z osmico, zaradi nekaterih težav, kot so bile prekomerno poostren nadzor sil

javnega reda ter prepogoste higienske kontrole, sem se temu odpovedal. Zato sem se usmeril v prodajo ustekleničenega vina in olja.

Organizirate tudi turistične obiske kleti?

Vse turistične skupine so seveda dobrodošle, a jih je žal še premalo. Letos sta me obiskala dva avtobusa iz Italije, točneje iz Bologne in Verone.

Primož Sturman

SV. IVAN - Skupina IZ-HOD Dolg poletni pohod za odpiranje bolnic in zavodov v Sloveniji

V sredo se je v Trstu mudila skupina IZ-HOD, slovensko gibanje, ki se zavzema za odpiranje ustanov, kot so psihiatrične bolnišnice, posebni zavodi, zapori, domovi za mladostnike ipd. Skupina posameznikov, ki niso povezani z vladnimi organizacijami in zagovarjajo deinstitucionalizacijo v Sloveniji, so od 18. julija do 24. avgusta na 677 kilometrov dolgem pohodu, pri čemer zaupajo v gostoljubje in solidarnost ljudi. Po navdih pa so v sredo prišli v Trst, zibelko Basaglievega zakona 180 o odprtju psihiatričnih bolnic. Ravno v parku pri Sv. Ivanu so goste tople sprejeli in jih vodili po nekdanji umobolnici. Dan se je končal z ogledom centra za mentalno zdravje v Barkovljah in pojedino.

V slovenskih psihiatričnih bolnicah, posebnih zavodih in drugih podobnih ustanovah je interniranih okrog 20 tisoč ljudi, po besedah članov skupine IZ-HOD pa polovica le-teh nima možnosti zapustiti teh zavodov. Pobudniki pohoda trdijo, da mnogi pacienti oz. gostje zavodov ne morejo računati na državljanske pravice ter da so deležni ponižanja. Danes bodo pohodniki v Dutovljah, pobuda se bo 24. avgusta končala v Ljubljani.

GRLJAN - Tatvina v hiši

Bogata bera

Upokojencema odvzeli okrog štiri tisoč evrov

Neznanim tatovom je v torek uspel podvig, saj so iz hiše v Grljanu odnesli približno štiri tisoč evrov v bankovcih in nakitu. Zgodilo se je med 16.30 in 19.30, ko stanovanecv ni bilo doma. Zmikavti so izkoristili ponujeno priliko, v hišo v Ulici Beirut so zlezli skozi priprto okno. Prebrskali so dom 80-letnika, rojenega v Komnu in s stalnim bivališčem v Trstu. Našli so tisoč evrov v gotovini, ob tem pa so odnesli še tri tisoč evrov vredno zlatino, ki je tudi last 73-letne soproge, rojene v občini Devin-Nabrežina. Upokojenca sta bila tako oškodovana za skupnih štiri tisoč evrov. Karabinjerji, ki obravnavajo primer, so povedali, da ukradeno blago ni bilo zavarovano.

Gospo z Opčin odvedli v zapor

Openski karabinjerji so v sredo zalotili po vasi 64-letno domačinko, ki bi morala biti doma, saj je bila zaradi kaznivnega dejanja goljufije v hišnem priporu. Brez dovoljenja je zapustila svoje bivališče, tovrstno dejanje pa 385. člen italijanskega kazenskega zakonika enači s pobegom iz pripora. Odvedli so jo na opensko postajo karabinjerjev, kjer so izpolnili zapisnik, nakar se je gospa A. B. znašla v tržaškem zaporu.

UMETNIŠKE ČAŠE - Tretji večer promocije domačih proizvodov na prestižni lokaciji

Oda terana v muzeju Revoltella

Predstavili črnino Stanka in Andreja Miliča, Venka Černica, Jožka Colje ter Mateja in Kristine Škerlj, pa sire Daria Zidariča in ektradeviško olje Roberta Ote

Predstavitve terana na terasi muzeja Revoltella

KROMA

S terase muzeja Revoltelle lahko pogled poleti od Grada sv. Justa preko Zaliva vse do kontovskega hriba, Vejne in čez njene obronke na Kras. Prav s Krasa je »prispel« sinočnji gost večera umetniških čaš, letošnje poletne promocije domačih proizvodov v mestu: njegovo veličanstvo - teran.

Da je teran kralj kraških vin, ne more biti nobenega dvoma. O njem so poročali že v štirinajstem, petnajstem stoletju. Omenil ga je Valvazor, gojili so ga celo v Furlaniji, kjer so ga, na primer v Guminu, ponujali gostom. Kraljestvo terana - iz trte istrskega refoška - pa ostaja Kras s svojo rdečo zemljo, polno aluminija in boksita, kot je poudaril na večeru prvi predstavljeni proizvajalec Stanko Milič iz Saleža.

Teran je zaslovel v preteklem stoletju. Tržaški pesnik Quirino Lustru mu je leta 1931 celo posvetil odo, v predgovoru h kateri se je Silvio Benco hvaležno spominjal nepozabnega srebanja črnine in kraških gostilnah, tam, kjer ima teran svoj pravi domicil (omenjene so

Sežana, Tomaj, Dutovlje, Komen, seveda v poitalijančenih poimenovanjih iz časa Ventennia). Odo je - v vlogi barona Revoltelle - prebral igralec Lorenzo Acquaviva: »Salve terran ... unico amico che nella vecchiezza ci resti ...« je bil že ostareli Lustru hvaležen kraškemu vinu, kot je to zgodovinsko plat osvetil priznani vinoslovec Stefano Cosma.

Udeleženci večera (že spet več žensk kot moških) so po Miličevi pokusili še črno kapljico Venka Černica z Vrha na goriškem Krasu, Jožka Colje (vredno ga je zastopala žena Nori), Mateja in Kristine Škerlj in Andreja Miliča. Vse po navodilih sommeliera Claudia Donata, medtem ko je Dario Zidarič predstavil tokratne vinske spremljevalce, sire: mehki sir s koromačem, 8-mesečni tabor, mlto (po trikratnem zorenju, mletju in dodanemu popru še ponovno zorenje) in sir iz kraškega podzemlja, jamar. Ponudbo je dopolnila pokušnja ektradeviškega oljnega olja Roberta Ote.

M.K.

MUZEJI ZVEČER - V torek pred palačo Gopčević

Glasbeno-gledališki poklon slikarju Vitu Timmlu

Na »nočnem« srečanju so predstavili anastatični ponatis spominov Giovannija Guglielma Sartoria

Na pobudo muzejskih večerov, s katerimi tržaški občinski muzeji še sedemnajst let bogatijo avgustovsko kulturno življenje, se Tržačani z veseljem množično odzivajo, kar so potrdili tudi letos, ko so prireditelji za središče dogajanja izbrali Gopčičevo palačo, kjer ima sedež Mestni gledališki muzej, ki je posvečen Carlu Schmidlu, in del nabrežja ob kanalu, na katerega gleda palača sama. Veliko ljudi je še zlasti privabil koncert-predstava »Sogno: 10 agosto, martedì 2010«, ki je bil na sporedu prav v torek, 10. avgusta, in ki je tudi sicer najambicioznejši in najzahtevnejši projekt letošnje prireditve. Gre za poseben poklon slikarju Vitu Timmlu, ki je s svojimi deli, a tudi s svojim čustvenim doživljanjem resničnosti pritegnil marsikatero tržaškega umetnika, denimo pisatelja Claudia Magrisa, ki mu je posvetil esej in preseljeno gledališko besedilo, a tudi skladatelja Fabia Niederja: Niederjeva glasba je namreč srž torkovega koncerta-predstave, ki je navdahnjen po zapiskih iz »čarobne beležnice«, kamor je Timmel zapisoval svoje misli in ki ga je z naslovom Il magico taccuino Anita Pittoni izdala po slikarjevi smrti. Režijsko sta prireditev oblikovala skladatelj sam in Riccardo Maranzana, ki je tudi nastopil v vlogi umetnika-popotnika Vita Timmla, medtem ko je bila glasbena plat zaupana Dario Savronu (marimba, glas), Igorju Zubinu (harmonika) in Pietru Polottiju za elektronsko realizacijo.

Vizualno je prireditev zajela celo območje kanala pred Gopčičevo palačo in ne samo nastopom namenjeni odrček, ki so ga postavili ob kanalu: igralec je večinoma nastopal na njem, a je kar dvakrat obšel oba bregova kanala, reflektor je raziskoval neoklasično fasado nasproti Gopčičeve palače, harmonikar je bil postavljen pred vhod v Gopčičevo palačo, drugi pa na čoln sredi kanala, po katerem je priplaval pravilni človek-riba, ki je ponudil svojo čarobno pomoč trpečemu umetniku, a ga ta v svoji bolesti ni videl.

Torkov večer je poleg običajnih srečanj v zakulisju zaznamoval še en pomemben dogodek, iz niza Nokturnov, to je predstavitev anastatičnega ponatisa spominov Giovannija Guglielma Sartoria, tržaškega veletrgovca, ki je bil med protagonistu uveljavitve Trsta v 19. stoletju in katerega življenje je bilo polno resničnih pustolovščin: od tveganega potovanja iz Trsta v Karibe, ko mu je bilo šele osemnajst let, do enako tveganega povratka po treh letih med Napoleonovo blokado Rokavskega preliva, pa tudi do potovanja po Sredozemlju, kjer gusarski napadi niso bili nobena redkost. Duhovite podjetnikove pripovedi je marsikateri zvesti obiskovalec muzejskih večerov že poznal, saj so bile na njih marsikaj osredotočene prireditve začetnih let, ko je bil sedež pobude Sartoriov muzej, a kljub temu je za ponatis veljalo precej pričakovanja, saj so se Sartoriov dediči po avtorjevi smrti leta 1871 zelo potrudili, da bi osem let prej izdana knjiga šla v najtemnejšo pozabo. Ponatis zanimive knjige so predstavili ravnatelj Mestnih muzejev Adriano Dugulin in Lorenza Resciniti in Simone Volpato, ki sta poskrbela za ponatis in ga opremila z zgodovinskim okvirom. Medtem ko je igralec Adriano Giraldi prebral nekaj odlomkov.

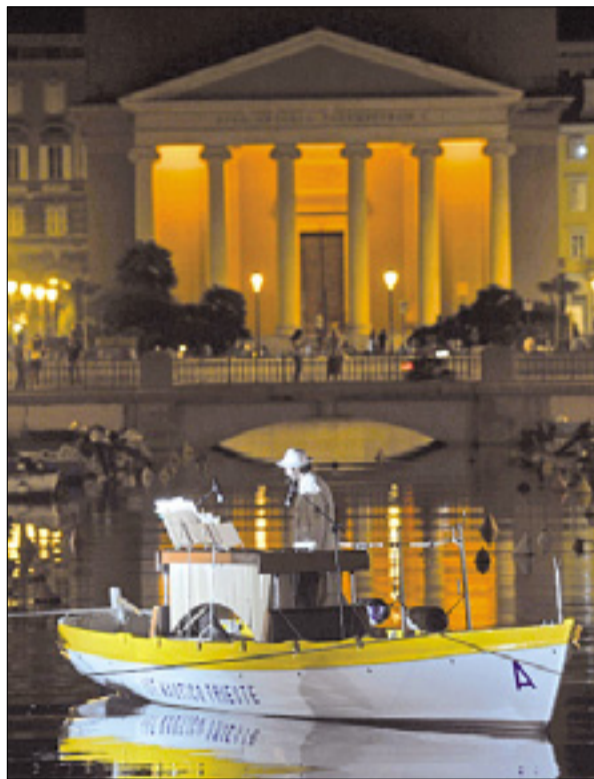
Levo Riccardo Maranzana, desno pa »glasbeni« čoln v kanalu

KROMA

Kakorkoli že, torkov spored je privabil veliko množico gledalcev: odtrgali so namreč kar 936, kot so z zadovoljstvom ugotavljali prireditelji. Osrednja prireditev muzejskega

večera v sredo je bila posvečena glasbi legendarnega kitarista Djanga Reinhardta, ki je jazz združil s cigansko tradicijo; Gipsy Quartet Remake, katerega člani so kitarista

Amir Karalić in Marco Steffe, violinist Antonio Kozina in basist Giovanni Toffoloni, je poleg Reinhardtovih izvedel še skladbe drugih avtorjev glasbene struje manouche. (bov)

SREDIN »NOKTURNO« - Srečanje

Tenorist Carlo-Uči Cossutta v pripovedi Rina Alessija

Predstavitve knjige je priklicala veliko poslušalcev

KROMA

V okviru niza Nokturnov, ki so bistveni sestavni del večernih muzejskih prireditev, je v sredo, 11. avgusta, veliko zanimanja zbudilo srečanje z Rinom Alessijem o velikem tržaškem tenorju Carlu Cossutti, kateremu je posvetil nedavno objavljeno knjigo z naslovom Carlo Cossutta - Un tenore venuto dal Carso. Srečanje je na prijeten način razprlo pogled na izredno bogato in razvejano kariero v Križu rojenega svetovno znanega pevca, ki je kljub pomembnosti ostal zadržan in se izmikal zvezdnškemu sistemu, zaradi česar je bil verjetno manj privlačen za glasbene založnike in je zaradi tega posnel manj plošč od drugih najprestižnejših gledališč po vsem svetu, od Gledališča Colon v Buenos Airesu, kjer se je v bistvu začela njegova uspešna pot, do lon-

donskega Covent Gardena, kjer je leta 1964 v vlogi mantovskega kneza v Verdijevem Rigolettu dal nov zagon svoji karieri.

Seveda ja bilo srečanje prekratko, da bi Rino Alessi podrobno prikazal celotno Cossuttovo umetniško delovanje, vendar je v kratkih prebliških učinkovito osvetlil pevčovo življenje, od otroštva v Križu, kjer se je rodil leta 1932 in od koder je kot mnogi njegovi vrstniki odšel v izseljenstvo, v Buenos Aires, kjer se je zaposlil kot mizararski vajenec in odkril svojo glasbeno nadarjenost ob poslušanju radia in petjem z njim, do prerane smrti zaradi neozdravljive bolezni leta 2000. Poleg tega je pisec omenil Cossuttove najpomembnejše vloge in nastope, o katerih ima podrobno dokumentacijo pevčeva vdova Nidia, ki je na sredinem srečanju sicer ni bilo, ker raje živi bolj odmaknjeno in zadržano življenje.

Pričevanje Rina Alessija o življenju in delu tenorja Carla Cossutte je dopolnilo predvajanje treh v živo posnetih odlomkov. (bov)

Včeraj danes

Danes, PETEK, 13. avgusta 2010
LILIJANA

Sonce vzide ob 6.02 in zatone ob 20.16 - Dolžina dneva 13.14 - Luna vzide ob 10.22 in zatone ob 21.34

Jutri, SOBOTA, 14. avgusta 2010
DEMETRIJ

VREME VČERAJ: temperatura zraka 28,8 stopinje C, zračni tlak 1013,5 mb ustaljen, veter 7 km na uro vzhodnik, vlaga 41-odstotna, nebo rahlo pooblačeno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 24,5 stopinje C.

Prireditve

REPENTABOR VABI danes, 13. avgusta, ob 21. uri, odprtje razstave Branke Sulčić z naslovom »Krožna pot po naših gradiščih« s kratkim kulturnim programom. V soboto, 14. avgusta, ob 21. uri, klavirski koncert v sodelovanju z občino Repentabor in Med zvoki krajev. V nedeljo, 15. avgusta, ob 8. uri, sv. maša za prve romarje, ob 10. uri, osrednje romarsko srečanje s sv. mašo, ki jo bo vodil tržaški škof - nadškof msgr. Giampaolo Crepaldi. Popoldanski romarski shod bo začel ob 17. uri s sveto mašo, nato bodo pete litanije v cerkvi in po končani verskih slovesnosti koncert pritrkovalcev o organizaciji ZCPZ Trst. V ponedeljek, 16. avgusta, praznik sv. Roka, župnijskega zavetnika. Svete maše bodo ob 10. uri in ob 19. uri, zvečer ob 20.30 pa nas bo razveseljevala Nabrežinska godba na pihalu. Vse dni bodo delovali tudi kioski v organizaciji domače župnije.

TRETJA IZVEDBA GLASBENEGA NIZA »MUSICA PER LO SPIRITO« - TRST Sobota, 14. avgusta, ob 19.15, slovesna maša po obredu sv. Pija v cerkvi Device Marije rožnega venca, trg Piazza Vecchia - Trst. Nedelja, 15. avgusta, ob 19.15, večernice Device Marije Rožnega venca; ob 20.45 koncert zbora Sonore Vocal Ensemble (Oxford) v cerkvi Device Marije rožnega venca, trg Piazza Vecchia.

KRIŽ - Župnijska skupnost in Slomškovo društvo vabita na praznovanje zunanje zavetnika sv. Roka, ki bo v ponedeljek, 16. avgusta, s pričetkom ob 19. uri, ob cerkvi sv. Roka v Križu.

RAZSTAVA KLAVDIJ PALČIČ Likovna prehajanja v dvorani del Giubileo, Nabrežje III. novembra 9, v Trstu. Urnik ogleda vsak dan med 10.00 in 12.00 uro ter od 17.00 do 21.00 ure do vključno torka, 17. avgusta. Zadnji dan bo ogled razstave možen le v jutranjih urah.

KAVARNA GRUDEN: do 15. septembra je na ogled razstava grafik Franke Kovačić »Rože«. Urnik ogleda v času obratovanja Kavarne, ob sredah zaprto.

Kino

AMBASCIATORI - Dvorana je zaprta zaradi dopusta.

ARISTON - Poletna arena: 21.00 »Mine vaganti«.

CINECITY - 16.00, 18.00, 20.00, 22.00 »Splice«; 16.15, 18.10, 20.05, 22.00 »Sansone«; 16.00, 18.05, 20.10, 22.15 »Pandorum - L'universo parallelo«; 16.30, 19.45, 22.00 »The box«; 18.05, 20.05, 22.05 »Solomon Kane«; 16.00, 18.05, 20.10, 22.15 »Toy Story 3 - La grande fuga 3D«; 15.50, 17.55, 20.00, 22.05 »Toy Story 3 - La grande fuga«; 15.50 »The Twilight saga: Eclipse«.

FELLINI - Dvorana je zaprta zaradi dopusta.

GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto 8) 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Basilicata coast to coast«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »Il segreto dei suoi occhi«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.30, 20.15 »L'uomo che verrà«; 18.30, 22.15 »Il solista«.

KOPER - KOLOSEJ - 16.40, 18.50, 21.00, 23.10 »Svet igrač 3«; 19.20, 23.30 »Superžur«; 17.20, 21.30 »Zadnji gospodar vetra«; 16.30 »Zadnji gospodar vetra 3D«; 18.40, 21.40 »Izvor«.

KOPER - PLANETTUŠ 21.10, 23.20 »Odrasli«; 20.50, 23.50 »Izvor«; 16.20, 18.40, 21.00, 23.25 »Kot noč in dan«; 19.20, 21.40, 23.45 »Zadnji gospodar vetra 3D«; 21.30, 23.50 »Superžur«; 18.30 »Zadnji gospodar vetra«; 16.00 »Coco Chanel in Igor Stravinsky«; 16.45, 17.00, 19.00 »Svet igrač 3 - 3D (sinhro.)«; 16.25, 18.50, 21.20, 23.55 »A-Ekipa«; 16.05, 18.45 »Svet igrač 3 (sinhro.)«.

LUJDSKI VRT - 21.15 »Sex and the city 2«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Sansone«; Dvorana 2: 16.30, 20.15 »Toy Story 3«; 18.20, 22.15 »Toy Story 3-3D«; Dvorana 3: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Pandorum - L'universo parallelo«; Dvorana 4: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Splice«.

SUPER - Film prepovedan mladim izpod 18. leta starosti.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana je zaprta zaradi dopusta.

Jaz in ti...
in Primorski

Z DNEVNIKOM NA DOPUST

Bralce in naročnike, ki se odpravljajo na dopust, vabimo, da se naročijo na spletno izdajo časopisa. Primorski dnevnik vas bo s svojimi vestmi v živo spremljal, kamorkoli vas bo popeljalo poletje.

Trimesečna naročnina: 55 evrov
Naročnina za 30 dostopov: 30 evrov

Več na naši spletni strani:
www.primorski.eu

Primorski
dnevnik

SALZBURG - Glasbeni del festivala

Dioniz in Orfej v delih C. W. Glucka in W. Rihma

Soočali so se glasbeni prijemi klasične reforme in sodobnejše glasbene govornice

V glasbenem programu festivala, ki ima kot vezno nit mite in bogove, sta Dioniz in Orfej častna gosta. Bog in človek se v njunem znamenju, tragično soočata v glasbenih pripovedih klasične reforme Christoph Willibalda Glucka in sodobnega avtorja Wolfganga Rihma. Nemški umetnik, ki bo prihodnji mesec prejel zlatega leva za življenjsko delo na Bienalu v Benetkah, je letos prejel še drugo, izjemno priznanje, saj mu je salzburški festival posvetil monografski niz Kontinente. Poleg desetih komornih in simfoničnih koncertov je festival krstil njegovo operno fantazijo Dionysos po ditirambih Friedricha Nietzscheja. Tekst zaznamuje tudi glasbo; v izvrstni, kultivirani govornici se stilni citati, preobrazbe kanoničnih oblik, osebni umetniški pečat spojijo v koherentni celoti, medtem ko se dekadenci vtisi navezujejo na Wagnerjevo glasbo in postavljajo Nietzscheja v njegov čas. Skladatelj se z globokim obvladanjem snovi premika med sodobnostjo in preteklostjo, med osebnimi prijemi in zasidranostjo v zaznamujočih nemških oblikah preteklosti; tako se v tretjem prizoru pojavi samospjev s klavirsko spremljavo, četrti pa se odpre s koralom. Melodične linije so vedno v ospredju v izredno zahtevni vokalni pisavi, ki vztraja v skrajno visokih legah ženskega glasu, po katerih se je sproščeno in s kristalno prozornostjo povzpnila Mojca Erdmann, in zahteva glasovne metamorfoze od guturalnega zvoka do falzeta v baritonski, glavni vlogi gospoda N., ki jo je Johannes Martin Kränzle izvedel s solidnimi tehničnimi sposobnostmi in nenavadno fleksibilnostjo. Filozofsko-mitološki predlog je riskantno intelektualistični, njegova obravnava pa čisto in prepričljivo operna. Dramaturška koherenca štirih prizorov, ki prepletajo »grško mitologijo, Nietzschejevo biografijo in Rihmovo domišljijo«, je bila v dobri meri zaupana režiji Pierra Audija, ki je materializiral besede v tesni povezavi s sceno zasnovano slikarja Jonathana Meeseja. Audi je oblikoval simbolično pravljico, ki skozi štiri situacije govori o bivanjskem labirintu ljubezni, kjer je vera na eni strani, ženska pa na drugi. V prvem prizoru Ariadna, v tem primeru ženska-sirena, povzroči brodolom človeka, ki pluje na skali, sledi preroška dimenzija med simbolizmom trikotnikov, piramid in lestev, s katerimi bi lahko dosegli najvišje cilje, nato bakhantski obred med steklenicami, slamicami in mehurčki sodobne dionizijske svečanosti z vinom in petjem (v kontrastni, intimistični dimenziji absolutno romantičnega Wanderer-Lieda), nazadnje religiozna vizija dvoboja med Človekom in Bogom, krščansko in pogansko simboliko. V zaključnem prizoru, ko dobesedno izvelejo razpelega protagonist iz kože v obrednem krogu primitivnih simbolov in marsincev, se do tečaj dovolj učinkovita scenka in režijska podpora žal prelije v kič prenatrpane mešanice simbolov, ki izgubi nit glavnega sporočila. Praizvedba je doživela zelo dober odziv s strani publike in medijev, Kontinent Rihmove glasbe pa je privabil tudi s koncertnimi dogodki, med katerimi je bila izvedba skladbe Gesungene Zeit, ki jo je avtor napisal leta 1991 za slavno violinistko Anne-Sophie Mutter s podarjanjem bolj abstraktno dimenzije počasnega razvijanja, kar je manj značilno za njeno izvajalsko energijo. »Peti čas« je delo, ki v vibracijah dolgih not raziskuje fenomen »zbiranja energije v noti, ki skozi čas rojeva naslednjo, medtem ko se med izkušnjo prve note in spominom druge pojavi, kar imenujemo glasba.« Tako skladatelj pojasnjuje osnovo skladbe za violino in malo simfonično zasedbo, ki jo osmišlja lepota in intenzivnost zvoka suverene in očarljive interpretke, za katero je bila vrnitev na salzburški oder spodbuda za prijetne spomine na debi pod vodstvom svojega mentorja Herberta von Karajana.

Z njo so nastopili veličini solistke primerni soizvajalci in sicer člani orkestra Dunajskih filharmonikov pod vodstvom

Riccarda Chaillyja. Orkestraši in dirigent so nadaljevali program koncertnega večera z izvedbo veličastne Romantične simfonije Antona Brucknerja. Skladbe, ki jo je pikolovski avtor večkrat predelal, so

izvedli drugo različico. Srednjeveški prizori, zvoki narave, junaški naboj so samo nekatere od sugestij, ki jih artikulirana skladba pričara v svojih romantičnih, viharjih dinamičnih kontrastih v obsežni

barvni paleti orkestra, ki je pod vodstvom italijanskega dirigenta dobil pravo ravnotežje med čustvenim zagonom in kontrolo racionalne formalne zgradbe.

Rossana Paliaga

TRST - Danes in jutri v okviru prireditev Serestate 2010

Morcheeba in Roy Paci

Brezplačna koncerta na Velikem trgu z začetkom ob 21.30 - Skye Edwards in brata Godfrey spet skupaj

Veliki trg v Trstu bo ta konec tedna očarljivo prizorišče dveh vrhunskih koncertov, ki bodo popestrili večerno dogajanje. Drevo bo na oder stopil angleški bend Morcheeba (*na sliki*), jutri pa eksplozivni sicilski glasbenik Roy Paci in skupina Aretuska. Oba brezplačna koncerta se bosta začela okrog 21.30. Pevka Skye Edwards se je letos po petih letih vrnila v skupino Morcheeba, k bratoma Paulu in Rossu Godfrey. 7. junija je izšla njihova sedma plošča Blood Like Lemonade. Roy Paci & Aretuska na italijanski turneji promovirajo ploščo Latinista. Paci je z zadnjim delom še dodatno razširil svoje glasbene možnosti, ploščo pa so sooblikovali tudi Jovanotti, Caparezza in Eugene Hütz (Gogol Bordello).

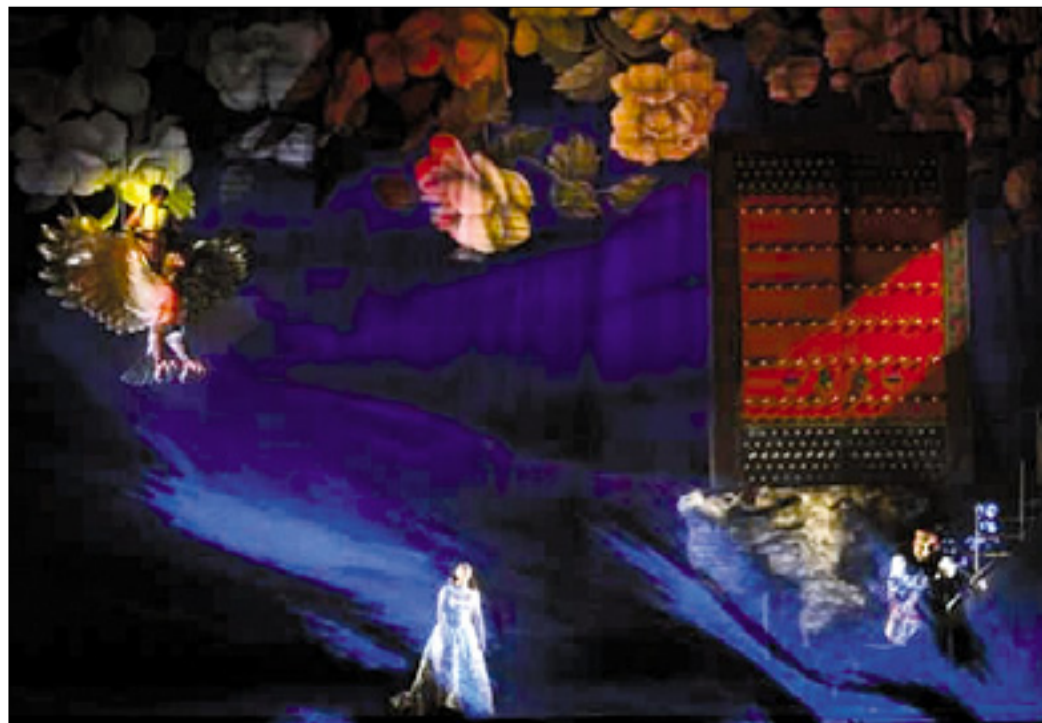
FESTIVAL LJUBLJANA - Gostovanje Mariinskega gledališča iz Sankt Peterburga

Dvakrat so odlično izvedli zahtevno opero Žena brez sence Richarda Straussa

Po skladateljevi oceni je Žena brez sence njegovo najboljšo delo, nedvomno je zahtevno, za izvajalce in poslušalce. S to opero Richarda Straussa je Mariinsko gledališče iz Sankt Peterburga v sredo in četrtek gostovalo v ljubljanskem Cankarjevem domu, orkester, zbor in soliste je vodil Valerij Gergijev in tudi po njegovi zaslugi lahko imamo operna večera za vrhunec letošnjega Festivala Ljubljana.

Ženo brez sence je Richard Strauss uglasbil na libreto Huga von Hofmannsthalu, s katerim je že uspešno sodeloval pri Kavalirju z rožo. Pravzaprav ga je prav uspeh te opere spodbudil, da je Hofmannsthalu pozval, naj napiše tekst v stilu »čarovne pravljice«. Tako je nastala zgodba v slogu pravljic iz Tisoč in ene noči, ki je hvalnica zakonski ljubezni. Prvič so jo uprizorili oktobra 1919 na Dunaju, na slovenskih odrih pa je z gostovanjem tega odličnega ruskega gledališča prvič zaživela. Pod vodstvom Valerija Gergijeva bo orkester Mariinskega gledališča s pianistom Denisom Macujevim nastopil drevo, ko bodo na sporedu dela ruskih avtorjev.

Sugestivna je bila tudi scena

Mladi levi letos tudi azijski

Mednarodni festival Mladi levi, ki bo v Ljubljani potekal med 20. in 30. avgustom, se bo letos osredotočil na dokumentarne predstave z azijskimi elementi ter projekte, v katerih se umetnost prepleta s širšim družbenim udejstvom, je na večerajšnji novinarski konferenci povedala direktorica in umetniška vodja festivala Nevenka Koprivšek. Festival se mora nenehno prilagajati »novi kompleksnosti, v kateri se posameznik ne znajde,« meni Koprivškova. V tem kontekstu je omenila dokumentarno predstavo Stefana Kaegija z naslovom Radio Muezzin. Ta kaže na izumiranje poklica muezinov, ki z minareta tradicionalno kličejo k molitvi. Življenjske pripovedi štirih egipčanskih muezinov razkrijejo njihov pogled na novodobne spremembe in strahove, ki jih doživljajo. Plesalec Primož Bezjak bo nastopil v predstavi, ki jo je ustvaril z režiserjem Bojanom Jablanovcem. Plesalec v predstavi Invalid preizkuša meje svojega telesa. Koreografijo je črpal predvsem iz lastnih izkušenj poškodbe kolena.

Koprivškova je omenila tudi močno azijsko navezo, ki jo letos krepi dve tajski in ena japonska predstava. Tajski koreograf in plesalec Pichet Klunchun se bo na festivalu najprej predstavil s plesnim performansom »Njijinsky Siam«, kjer se posveča raziskovanju in razumevanju tajskega tradicionalnega plesa v povezavi s klasičnim baletom. Na Mladih levih se bo predstavil tudi koreografijo »I Am A Demon«. Japonski režiser Toshiki Okada se v svojih delih ukvarja s pastmi in pomanjkljivostmi sodobne japonske družbe. Predstava »Hot Pepper, Air Conditioner and The Farewell Speech« je tridelni kolaž, skozi katerega pronica pripoved o izpraznjeni sodobni družbi s površinskimi odnosi.

V okviru Mladih levov se bo nadaljeval tudi lanski Bunkerjev projekt Vrt mimo grede, ki so ga tokrat zastavili kar v njihovi matični četrti Tabor. V okviru akcije Vrt mimo grede bo na Taboru med drugim potekala čistilna akcija, postavljeni bodo poskusne mestne vrtičke za skupno rabo, na Dan s kozo pa bo oblikovalka Polonca Lovšin sledih gibanja kože na gradbišču ob Resljevi zarisala sprehajalno pot. Mladi levi bodo poskrbeli tudi za okrogli mizi na temo ustvarjalne refleksije posameznih performativnih umetnikov in javnega, lepega in uporabnega v javnem prostoru. Pripravili bodo tudi otroške, filmske in kuharske delavnice, tudi letos pa bo tekom festivala izhajala brezplačna revija Arena. (STA)

Bojan Brezigar

Šrilanka, kaplja v oceanu

8

Colombo je blindirano mesto, kjer vlada predsednik države s sorodniki in prijatelji

Mesto je praktično blindirano. Prihod v Colombo je vsekakor šokanten. Že pred mestom je cestna blokada, kjer ustavljajo vozila in pregledujejo ljudi, strogo mestno središče, tisti del, v katerem so ključna ministrstva in urad predsednika republike, pa je sploh zaprto za promet. Pešce ob vhodu pregledujejo, tujcem pa odsvetujejo, da bi se podajali v tisti del mesta. Vtis imaš, da je tu še vedno vojna.

Vojna je dejansko končala, tudi volitve so mimo. Zmagal je Mahinda Rajapaksa, predsednik, ki je Šrilanki vladal že v zadnjem mandatu. Rajapaksa je predsednik, ki je v vojni proti tamilskim tigrom popeljal Šrilanko do zmage.

Poraženec volitev je bil Sarath Fonseka, general, ki je v vojni proti Tamilom poveljeval vojski Šrilanke.

Nekoč sta bila Rajapaksa in Fonseka zaveznika, celo prijatelja. Sedaj to nista več. Razlogi za to so pravzaprav zelo običajni: gre za boj za preživetje, ne samo za politično preživetje. Vojna proti Tamilom je bila dolga in kruta. Mrtve štejejo v desetisoče in med njimi je bilo tudi veliko civilistov. Več desetisoč ljudi so razselili in še vedno jim niso omogočili povratka domov. Mednarodna javnost želi, da se ta vprašanja razjasni in nekdo bo moral za to odgovarjati. Rajapaksa pravi, da je bil predsednik države in da je vse odločanje prepustil vojski, Fonseka trdi, da je zgolj izpolnjeval ukaze, ki jih je prejel od politike, torej od predsednika. Nekoč se bo nekdo znašel na zatožni klopi. Volitve so bile za oba tudi boj za preživetje.

Že dan po volitvah je policija obkolila hotel, v katerem je imel general Fonseka svoj volilni štab. Nekaj dni kasneje so ga aretirali in še vedno je v zaporu. Obtožujejo ga korupcije, pa tudi, da se je ukvarjal s politikom, ko je bil še na čelu vojske. Igra pa je veliko pomembnejša. Sedaj, ko je skoraj šest mesecev po volitvah Fonseka dejal, da mu

je obrambni minister ukazal, naj ustreljivo voditelje tamilskih upornikov, ki so se vdali, mu je minister zagrozil s smrtno kaznijo, češ da laže in žali. Fonseka pravi, da ima priče, ki bodo potrdile njegovo verzijo. Minister pa ima krita ramena, saj je predsednikov brat. Sploh si je Rajapaksa oblikoval vlado iz sorodnikov in prijateljev. Za Šrilanko to ni novost, vse od neodvisnosti se je to dogajalo, vendar je sedanjí predsednik presegel vsakršno mero spodobnosti. Rajapaksa je zase ohranil ministrstva za finance in načrtovanje, ministrstvo za obrambo vodi v sodelovanju z bratom Gotabayo, bratu Basilu je zaupal ministrstvo za gospodarski razvoj in nadzor nad investicijami in turizmom, tretji brat Chamal pa je predsednik parlamenta, ker zna biti zelo koristno, saj ima predsednik parlamenta posebno vlogo pri morebitni zahtevi za obtožbo ali odstavitev predsednika. Rajapaksov klan se je torej v celoti polastil države. Vsaka kritika na njegov račun je lahko zelo nevarna: lansko leto so »neznanci« ubili urednika dnevnika, ki je najbolj kritiziral predsednika in njegovo vlado.

Vse to zna trajati, saj je Rajapaksa dobro poskrbel za promocijo. Njegova podoba je prisotna povsod, saj predsednikovih plakatov po volitvah niso odstranili, pač pa so odstranili vse plakate njegovih tekmecev. Nasmehani predsednik se pojavlja povsod, tudi na bankovcih za 1.000 rupij, ki sicer v primerjavi z evrom ne veljajo veliko, v Šrilanki pa so to elitni bankovci. Rajapaksa torej načrtuje, da bo ostal na oblasti zelo dolgo.

Edini problem bi lahko bili vojni zločini. Znano je, da so Tamili počenjali grozodejstva, znano pa je tudi, da je šrilanška vojska uporabila vsa sredstva za doseg zmage. Šrilanka je sicer ustanovila komisijo, ki za zaprtimi vrati preučuje okoliščine teh dogajanj, vendar je komisijo ustanovil predsednik in od nje ni mogoče veliko pričakovati. Generalni sekretar Združenih narodov Ban Ki Moon pa je ustanovil preiskovalno telo, ki naj bi ugotovilo dejanske okoli-

ščine dogajanj. Rajapaksa pravi, da to telo ni potrebno in da ni nobenega moralnega razloga za njegovo ustanovitev. Fonseka pa iz zapora že sporoča, da je pripravljen pričati pred nevtralnim preiskovalnim telesom. Priča, o kateri govori Fonseka, pa naj bi bil neki novinar, ki je sedaj v tujini.

Ni znano, kako se bo zadeva končala. Ban Ki Moon bo verjetno vztrajal pri mednarodni preiskavi, Američani ga podpirajo in prepričujejo predstavnike Šrilanke, da je to tudi v njihovem interesu, predsednik Rajapaksa pa tujih preiskovalcev noče v državo. Vse to daje marsikaj sklepati, vendar na domnevah ni mogoče graditi. Nekaj pa je gotovo: trajni mir je mogoč samo, če bodo pojasnjene vse okoliščine ter bodo odkriti in ustrezno kaznovani odgovorni; dokler se ne bo to zgodilo, bodo Tamili še vedno predstavljali potencialno nevarnost novega konflikta. Rajapaksa pa očitno ni človek, ki bi bil sposoben rešiti to vprašanje.

Tudi zaradi vsega tega je Colombo pravzaprav odmaknjen od velikih turističnih poti v državi. Prehod skozi Colombo je obvezen, saj je tu edino mednarodno letališče, vendar ga turistični avtobusi običajno obidejo, tisti turisti, ki si želijo mesto ogledati, pa se tu zadržijo največ dan ali dva. In vendar ima mesto veliko zanimivosti, saj so tu jasno vidna obdobja tujih vladavin, Portugalcev, Nizozemcev in Angležev, ki so pustili vsak svoje arhitektonske prvine. Pa ne samo to, mesto je zelo pluralno tudi z verskega vidika: budistični in hindujski templji, mošeje in krščanske cerkve. Colombo je torej zelo raznoliko mesto, tudi arhitektonsko, od starih poslopj iz kolonialne dobe do sodobnih nebotičnikov, od slabih kopij tuje arhitekture, kot je na primer mestna hiša, ki spominja na ameriški Kapitol, do iskanja lastnega sloga, po katerem naj bi bil Colombo prepoznaven. Taka je na primer Independence hall, dvorana neodvisnosti, impozantna struktura na stebrih za razne prireditve, ki so jo zgradili v počastitev neodvisnosti od Velike Britanije, ki si jo je Šrilanka izborila leta 1948. Arhitekti so do te strukture zelo kritični, tako, kot so kritični do kongresnega centra Bandaranaike, zgrajenega v 70. letih za veliko konferenco nevrščenih, ki jo je gostil takratni predsednik Jajawardene. Ampak vse to sodi zraven, to je tista raznolikost, ki po eni strani označuje Colombo, po drugi strani pa odvrta turiste, ki v mestu ne najdejo »duše«, nekoga dejanskega centra, kjer se ljudje lahko sprehajajo in se prijetno počuti-

jo. Velike razdalje, hoja po soncu, vročina in suša, seveda razen v monsunskem času, res ne privlačijo obiskovalcev. V tistih nekaj ulicah, ki bi lahko opravljale vlogo mestnega jedra, pa imaš zaradi oboroženih policistov in vojakov na vsakem vogalu tako neprijeten občutek, da se jim raje izogneš.

In tako ostaja park, Cinnamon gardens, nekakšna pljuča šrilanškega vlemesta, kjer je življenje videti dokaj normalno, tako, kot v vseh velikih parkih vlemest na svetu. Vidiš mlade ljudi, ki se družijo, pa se jim nič ne zgodi. Njihovim vrstnikom v mestu Kurunegala trdo prede, saj jih je policija priprla več kot 300. Gra za mlade parčke, ki so se nedostojno obnašali v javnosti. Nekateri so se držali za roko, drugi pa celo (!) poljubljali. Ampak tu, v prestolnici je strpnost večja; navsezadnje k temu prispeva tudi mešanica veroizpovedi in tako je v tem velikem parku, ki je sicer dokaj zapuščen, kar človek tudi razume, saj v takem sušnem obdobju trava res ne more biti lepo zelena, veliko ljudi. Krošnjarji prodajajo igračke za otroke, pa sladoleđ in pečeno koruzo, ki je tu zelo priljubljena. Dekleta se sprehajajo s pisanimi dežniki, ki služijo svojemu namenu samo v času monsunov, sedaj pa so uporabni kot senčniki. V senci pod drevesom sedi krotilec kač in piska v piščalko; pred njim se kobra lepo vzpenja; pa nobenega strahu, kobri so odvzeli strup. Krotilec se lepo nastavlja fotografom, seveda turistom, kajti za domačine je to vsakdanji prizor, in za vsak posnetek zahteva 100 rupij. Malo, vendar se na koncu

dneva kar nabere. Danes, jutri, poju-trišnjem ... Življenje teče dalje brez emocij za male ljudi, tako, kot povsod po svetu.

In tako je tudi konec ogleda prestolnice, če lahko temu sploh rečemo ogled. Avtobus zapelje še po lepem nabrežju, s svarilom, da lahko fotografiramo samo levo stran, to je morje, kajti na desni je vojašnica. Kot da bi z današnjo tehnologijo imela fotografija, posneta iz bežečega avtobusa, kakršenkoli pomen. Tako je tudi konec obiska na Šrilanki, kaplja v Indijskem oceanu, otoku, ki že stoletja išče notranji mir, pa ga, tako vsaj kaže, zlepa še ne bo našel.

Konec

Na slikah: levo tempelj v središču Colomba; desno od zgoraj navzdol: Independence hall; krotilec kač v mestnem parku; sprehajalčki se z dežnikom ščitita pred opoldanskim soncem

GORICA - Obnovljena ulica s trgovskim talentom čaka na novo vsebino

Dve novi dejavnosti za poživitev Raštela

Namesto železnine Krainer naj bi nastala komercialna galerija, v prostorih bivše trgovine Tato e tata pa lokal

Raštel, ki velja za eno izmed najlepših ulic v Gorici, je bil nekoč pravo komercialno srce mesta. Njegov utrip je v zadnjih desetletjih zaradi spremenjenih ekonomskih razmer, pa tudi zaradi zanemarjenosti območja in pomanjkanja privlačnih lokalov, neizprosno usahnil, tako da je bila ulica v medijih pogosteje omenjena zaradi zapiranja te ali one trgovske dejavnosti kot pa zaradi drugih, spodbudnejših novic. In vendarle se po obnovitvenem posegu, ki je v prejšnjih mesecih že omogočil razcvet Trga sv. Antona in Ulice Garibaldi, tudi v Raštelu nekaj premika. Na obzorju je namreč odprtje dveh novih dejavnosti, in sicer v bivših prostorih železnine Krainer in v bivših prostorih trgovine »Tato e Tata«, ki bosta prav gotovo pripomogli k ponovni oživitvi najznačilnejše ulice goriškega mestnega jedra.

Hišo Sticsa, kjer je skoraj stoletje delovala trgovina z železnino Krainer, je odkupila novoustanovljena družba Via Rastello 43. Po razpoložljivih informacijah sestavlja družbo več goriških podjetnikov, v prelepi palači v slogu liberty pa naj bi nameravali odpreti neke vrste »komercialno galerijo«. V pritličju naj bi deloval lokal, v zgornjih prostorih bivše trgovine pa nekaj trgovin. Ker ima stavba štiri nadstropja, bi lahko zgornji uporabili za ureditev stanovanj. Kakorkoli že, novi lastniki bodo pri popravilih morali upoštevati, da je palača spomeniško zaščitena. Spomeniško varstvo je zaščitilo zunanost stavbe, ki jo je načrtoval goriški arhitekt Girolamo Luzzato in ki je bila zgrajena med leti 1909 in 1910, zaščitna pa sta tudi izvesek v secesijskem slogu, ki krasi pročelje poslopja, ter del notranje opreme iz temnega hrastovega lesa. Poslopje, v katerem je trgovina z železnino Krainer začela delovati leta 1912, je med drugimi bilo tudi vključeno v seznam »trgo-

vin z zgodovinsko vrednostjo«. Na tej podlagi bi morala biti njegova obnova financirana s pomočjo deželnega prispevka v višini več sto tisoč evrov.

Še pred komercialno galerijo pa bodo v Raštelu odprli nov bar. Sedež nove dejavnosti bo v prostorih bivše trgovine z otroškimi oblačili Tato e

Tata, ki so jo zaprli že pred leti. Lokal, ki bo ponujal predvsem aperitive v popoldanskih in večernih urah, bo vodila mlada upraviteljica iz Števerjana. Če se bo vse izteklo po načrtih, bo prve goste sprejela že pred koncem tekočega leta.

Aleksija Ambrosi

Načrt za hišo Sticsa v Raštelu je izdelal arhitekt Girolamo Luzzato, v njej pa je skoraj stoletje delovala trgovina z železnino Krainer

FOTO PDK

GORICA - ATER Oddali bodo 24 stanovanj

Upravni svet goriškega podjetja za ljudske gradnje ATER je na zadnjem zasедanju sprejel sklep, ki predvideva oddajo 24 stanovanj. Dvanajst stanovanj je na voljo v Ulici Cottonificio št. 30 v Podgori, preostalih dvanajst pa v Gosposki ulici št. 17. Sklep predvideva, da bodo stanovanja v Ulici Cottonificio dodelili družinam, ki so na lestvici za t.i. subvencionirana stanovanja, stanovanja v Gosposki ulici pa bodo dodelili z razpisom na podlagi deželne zakona št. 431/1998, ki predvideva možnost nakupa z olajšavami.

Omenjenih 24 stanovanj je podjetje za ljudske gradnje ATER odkupilo v prejšnjih mesecih, ko se je prejšnji upravni svet odločil tudi za odstop dela hiše Bombi na Travniku in poslopja na Trgu Cavour št. 3. »S sklepom, ki ga je sprejel na zadnjem zasédanju, je nov upravni svet družbe izkazal pozornost tako do družin, ki imajo nižje dohodke in čakajo na socialno stanovanje (le-teh je na lestvici okrog 400, op.ur.), kot tudi do druge tipologije občanov, ki ima srednje dohodke in je zainteresirana v nakup stanovanja, čeprav z olajšavami,« so sporočili iz goriškega podjetja ATER, ki je sprejelo tudi sklep o oddaji dveh komercialnih prostorov v Gosposki ulici.

Novo parkirišče v Trziču

Med ulicami Giacich, Bixio in Barbarigo v Trziču bodo ob koncu poletja začeli graditi novo parkirišče. V prejšnjih dneh je namreč občina imenovala za izvajalca del podjetje Martina iz Codroipa. Ko bodo dela zaključena, bo mesto pridobilo med 60 in 70 novih parkirnih mest.

Nezakonito preko meje

V sredo popoldne so imeli policisti novogoriške policijske postaje za izravnalne ukrepe v mestu v postopku tuje državljanke. Ugotovili so, da so trije makedonski državljani, stari 27, 23 in 20 let, s kombiniranim vozilom vstopili v Slovenijo preko nekdanjega mednarodnega mejnega prehoda v Vrtojbi, ne da bi imeli ustrezne listine za vstop v državo. Policisti so ugotovili tudi, da so omenjeni tuji državljani zaposleni v Italiji. Zaradi kršitve določil zakona o tujcih so jim policisti izrekli globo. Le-to so izrekli tudi 41-letnemu vozniku kombiniranega vozila Citroen Jumper, ki jih je prevažal. (nn)

Niso na dopustu

Združenje Nuovo lavoro v goriškem Raštelu ni na dopustu. Sedež bo za vse, ki si želijo družabnih in ustvarjalnih trenutkov, odprt tudi na Veliki šmaren.

»Poletne Maldobrie« v Gorici

Jutri ob 21. uri bo v parku Basaglia v Gorici skupina narečnega teatra Gianfranca Salette uprizorila predstavo »Se no i xé mati no li volemo«, ki v ironičnem, a vedno spoštljivem tonu, obravnava zgodovino tržaške in goriške umobolnice.

Poletna središča zgledna

»Goriška poletna središča so najboljša v Italiji. Naše dobre prakse so že posnemali v nekaterih drugih deželah,« je goriška občinska odbornica Silvana Romano komentirala rezultate študije, ki jo je študentka Univerze v Padovi izvedla na delovanju goriške občinske službe za vzgojne dejavnosti in občinskih poletnih središčih. Elisabetta Madriz, ki je izvedla študijo, je preko pogovorov in opazovanja dejavnosti, ki jih izvaja goriška vzgojna služba, zelo pozitivno ocenila storitve, ki jih le-ta nudi goriškim otrokom in družinam.

MIREN - Dela v okviru tretje faze vrtojbenske obvoznice gredo h koncu

Novo krožišče prevozno

Gradnja bo zaključena v prvih dneh septembra, a je odprtje ceste vezano na izdajo uporabnega dovoljenja

Novo krožišče v mirnski občini

FOTO N.N.

Minuli teden je po uspešno izvedenem tehničnem prevzemu s strani Direkcije Republike Slovenije za ceste (DRSC) stekel promet po novem, a še ne zaključenem krožišču v občini Miren-Kostanjevica, ki s priključkom na regionalno cesto R3-614 Šempeter-Miren predstavlja sklepno dejanje vrtojbenske obvoznice. Čeprav naj bi bila dela v okviru tretje faze vrtojbenske obvoznice, ki jih je konec avgusta 2009 začelo izvajati Cestno podjetje Nova Gorica, zaključena v prvih dneh septembra, je odprtje ceste vezano na izdajo uporabnega dovoljenja, tako da bo treba na vožnjo po njej počakati še nekaj časa.

Kot so pojasnili na republiški Direkciji za ceste, ki je glavni investitor, se tretja faza gradnje vrtojbenske obvoznice, katere prva faza se je začela že v letu 2002, v ce-

loti izvaja na območju občine Miren-Kostanjevica. Dodali so še, da so poleg že omenjenega krožišča z novim krakom za potrebe bodoče obrtne cone, gradbeni delavci v celoti izvedli tudi meteorno kanalizacijo in odvodnjavanje zaledja preko odprtih jarkov, prepustov in zadrževalnega bazena, ki ga zaključujejo v teh dneh, čaka pa jih še ureditev zaključnega, finega sloja asfalta na obvoznici, celoten krak krožišča proti Mirnu vključno z izvedbo opornega zidu, namestitve prometne opreme in signalizacije na vozišču ter postavitve drogov javne razsvetljave.

Tretja faza obvoznice je dolga 540 metrov, celotna obvoznica pa skupno 4.280 metrov. Na republiški Direkciji za ceste so poudarili, da naj bi bilo po terminskem planu izvajanja končanje celotne tretje faze zaključeno do 30.

novembra letos, a se je izvajalec del potrudil in delo opravil dva meseca pred predvidenim rokom končanja del po osnovni pogodbi, tako da že v septembru pričakujejo tudi tehnični pregled. O višini investicije so z direkcije tudi sporočili, da znaša ta po ponudbenem predračunu 1.380.000 evrov, pri čemer 7,6 odstotkov investicije pokrije občina Miren-Kostanjevica, 92,4 odstotkov oziroma večino pa Direkcija za ceste. Glede predhodnih faz, katerih izgradnjo je direkcija izvedla skupaj z občino Šempeter-Vrtojba, pa so pojasnili, da je znašala vrednost prve faze približno milijon evrov, vrednost druge, ki je bila fizično zaključena oktobra 2008, uporabno dovoljenje zanjo pa je bilo izdano julija 2009, pa je znašala 2,9 milijonov evrov.

Nace Novak

Queen Elizabeth v Trziču ALTRAN

Kraljica bo odplula

Ladjo velikanka Queen Elizabeth, ki jo je družba Fincantieri zgradila za podjetje Cunard Line iz skupine Carnival, bo danes okrog 8. ure zapustila bankino tržiške ladjedelnice in odplula proti Trstu. Iz kanala San Marco bo v odprto morje odplula v zadnjih dneh avgusta, po preverjanjih pa se bo 29. avgusta vrnila v Trzič. Ladjarju jo bodo oddali 30. septembra, 12. oktobra pa se bodo prvi potniki že podali na prvo križarjenje po Kanarskih otokih. Ladja je dolga 294 metrov in tehta 92.000 ton. 2.092 potnikom bo na njej na voljo 1.046 kabin, na križarki pa bo tudi 996 članov posadke. Queen Elizabeth, ki je opremljena z luksuznimi sobami in materiali, je druga največja potniška ladja po velikanki Queen Mary 2, ki jo je tržiški ladjedelnice zaupala skupina Carnival.

Petek, 13. avgusta 2010

Stran pripravljajo:
Igor, Lako & vile&vampi

Št. 8

SLIKOVNA KRİZANKA

FOTO					SESTAVIL LAKO	SKUPNA NOTACIJA SKLADBE	MESTNA TRDNJAVA V STARIH ATENAH	OZEK KONEC POLOTOKA	IDEJA	MENIČNO JAMSTVO
[Foto: A woman speaking at a podium]					MESTO V SEVERNI ITALIJI					
[Foto: A woman speaking at a podium]					DELOVNA SKUPINA; TVORNIK					
[Foto: A woman speaking at a podium]					ROBERT REDFORD			SAMUEL ADAMS ŽIVEC		
[Foto: A woman speaking at a podium]					DEŽELNI POLITIK (CLAUDIO)					
[Foto: A woman speaking at a podium]					REKA NA SLOVAŠKEM					VULKANSKI IZMEČEK
[Foto: A woman speaking at a podium]					TRENJE DEJAVNIK, VZROK				MESTO V ITALIJI Z DIRKALISČEM FORMULE 1	VELIKA IN LEPA VEŽA
[Foto: A woman speaking at a podium]										
FOTO KROMA	VZDEVEK RADKA POLIČA	PREBIVALKA NOVE CELINE	TRAP. NEUMNEŽ	PREGRETI VODNI HLAPI ŠVED. SMUČ. SREDIŠČE				MITJA VOLČIČ PRIPADNIK OBOROŽENE SILE		
RANOCELNICA, PADARKA						VPREŽNA ŽIVAL				
SPREMLJEVALEC RIMSKEGA BOGA LJUBEZNI						FR. PISATELJ (EMILE) ELEMENT NAD ŠTEDILNIKOM				
FORMALNOSTI PRI DUHOVNIH OPRAVILIH										TURŠKA SLADICA
BERI PRIMORSKI DNEVNIK	ODGOVOR NA KONTRO ZNAMKA JAP. AVTOMOBILOV			UŽITNA MORSKA RIBA AM. ZVEZNA DRŽAVA				LUNINO ŠTEVILNO		VRSTA SEKIRE
ANGLEŠKI KITARIST IN PEVEC (SIMON)				OMOT, OVOJ LJUDSTVO V PIRENEJIH						
IVAN ČAMPA		PRODAJALEC MOR. ŽIVALI PECELJ PRI GOBI						PAUL EHRlich ZDRAVLJNA RASTLINA		
BELGIJSKA LETALSKA SLUŽBA						ZGONIŠKI ŠPORT. KLUB ANGL. PISATELJ FLEMING				
ZIMSKA PADAVINA				ZELO LEPA MAČKA VEDA NA POL						
TORBA ZA LISTINE								KRATICA ZA ATLETIKO		
KEMIJSKI ZNAK ZA NATRIJ								RT NA JUGU ŠPANIJE		

SLOVARČEK - ARE = smučarsko središče na Švedskem • IPEL = reka na Slovaškem, levi pritok Donave, mejna reka z Madžarsko • NAO = rt na jugu Španije • NICOL = angleški pevec • SABENA = belgijska letalska služba

KAJ SE BO PRIKAZALO?

Pobarvaj samo dele označene s piko

48. Alemani, 50. A. E., 51. Atenaj, 53. Renato, 55. Alida, 56. atoli.
12. Nara, 32. zito, 33. Spinoza, 36. sever, 39. Fajr, 40. Aro, 42. salo, 43. Ela, 44. slama, 46. jed, 47. re, 12. адреса, 14. In, 15. Lazaret, 17. cl, 18. Ide, 20. Tomar, 21. Tot, 22. Nora, 24. rod, 25. nona, 26. triko, 28. aktovka, atl, Na, nein, Nao; na sliki: Fulvia, Pordenon, Krizanka, vodoravno: 1. Komen, 6. Pevrna, 11. copata, naraka, vol, amoret, Zola, cermononija, 're, orreda, Nicol, paket, l. C., ribar, P. E., 'Sabena, Kras, sneg, slamska, RT NA JUGU ŠPANIJE, vodoravno: Parma, aktiv, R. R., S. A., Tonel, Ipel, tor, Fulvia, para, M. V., ra-

KRİZANKA

(lako)

	1	2	3	4	5		6	7	8	9	10	
11							12					13
14			15				16				17	
18		19		20						21		
22			23		24				25			
26				27		28			29			
		30			31		32					
33	34					35		36			37	38
39					40		41		42			
43				44				45		46		
47			48						49		50	
51		52						53			54	
	55							56				

VODORAVNO:

- kraj na Krasu,
- vas na Goriškem,
- je lahko tudi telovadna,
- naslov,
- čolnič na sredi,
- biblijsko mesto,
- cula brez samoglasnikov,
- trinajsti in petnajsti dan v rimskem koledarju,
- slovenski književnik (Lovro),
- egipčanski bog meseca, modrosti in umetnosti,
- drama Henrika Ibsna,
- krvno sorodstvo,
- deveti ton od osnovnega,
- pletel izdelek,
- ime več papežev,
- nekdanja japonska prestolnica na otoku Hanša,
- poljščine, gojene zaradi zrna, za prehrano ljudi,
- holandski filozof Baruch de,
- smer na nebu ali zemlji,
- nekdanji nogometni delavec v Sovodnjah,
- džip romunske tovarne Dacia,
- trebušna mast,
- slovenska književnica Peroci,

44. omlatena žitna stebela,

- živilo, pripravljeno za uživanje,
 - odgovor na kontro,
 - germansko pleme, Švabi,
 - začetnici fizika Einsteina,
 - naslov leposlovnih revij,
 - naš sindikalist Kneipp,
 - italijanska filmska igralka Valli,
 - koralni otoki.
- NAVPIČNO:
- največja ujeda Andov,
 - začetek operacije,
 - slovenski pisatelj (Vitan),
 - letni gozdni posek,
 - hrvaški pisec, pesnik in romanopisec (Vladimir),
 - bivališče pravičnih po smrti, nebesa,
 - nebeški raj,
 - nasad ob hiši,
 - začetek meseca,
 - zdravilišče v švicarskem kantonu Ticino,
 - ime ameriškega igralca Eastwooda,
 - gorovje v notranjosti Azije z najvišjim vrhom Beluha,
 - najvišje božanstvo pri starih Egipčanih,

- grška boginja s kačami namesto las,
- razbojnik,
- okras na glavah korintskih in rimskih stebrov v obliki listov,
- beležnica, zvezek, zapisnica,
- makedonsko kolo,
- kisla tekočina za začimbo in konzerviranje,
- rododendronu podobna sorodna sobna lončnica, sleč,
- območje, področje dejavnosti, vpliva,
- ovalna slikarska deščica za mešanje barv,
- glavno mesto stare Babilonije ob Evfratu,
- grška filozofska šola v Eleji,
- tekma v kavbojskih spretnostih v ZDA,
- kos pohištva,
- odtis stopala,
- švicarsko-francoski pisatelj (Claude),
- naša radijska časnika Pertot,
- Kadmosova hči in Atamantova žena,
- španski členek,
- ime nekdanjega ameriškega gangsterja Caponeja.

Ciklonsko območje se od Severnega morja premika proti Franciji in bo neposredno zajelo tudi severno Italijo. Danes bo našo deželo pritekala fronta, v soboto zvečer pa druga izrazitejša fronta. V osrednji Evropi se bo ciklonsko območje zadržalo. Ozračje bo še vedno nestanovitno.

Nad južno Skandinavijo ter srednjo Evropo in zahodnim Sredozemljem je plitvo območje nizkega zračnega pritiska. Vremenska fronta se zadržuje zahodno od nas. Od juga priteka toplel in vlažen zrak.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzhaja ob 6.02 in zahaja ob 20.16
Dolžina dneva 13.14

BIOPROGNOZA
Danes bo veliko ljudi imelo z vremenom povezane težave, okrepljeni bodo tudi nekateri bolezenski znaki. Spanje v noči na soboto bo moteno. Priporočamo večjo previdnost.

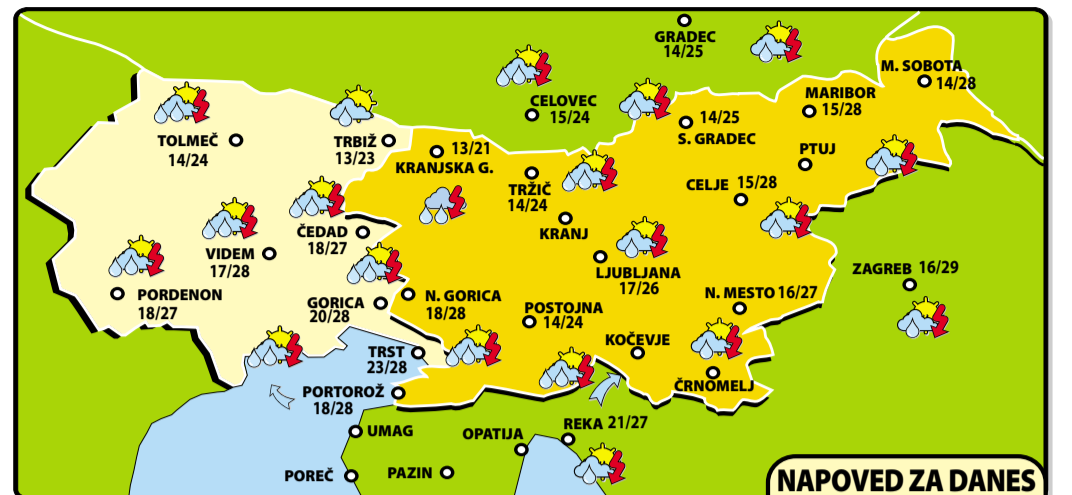
MORJE
Morje je skoraj mirno, temperatura morja 25,7 stopinj C.

TEMPERATURE V GORAH °C

500 m 2	3	2000 m 11
1000 m 18	2500 m 8	
1500 m 13	2864 m 6	

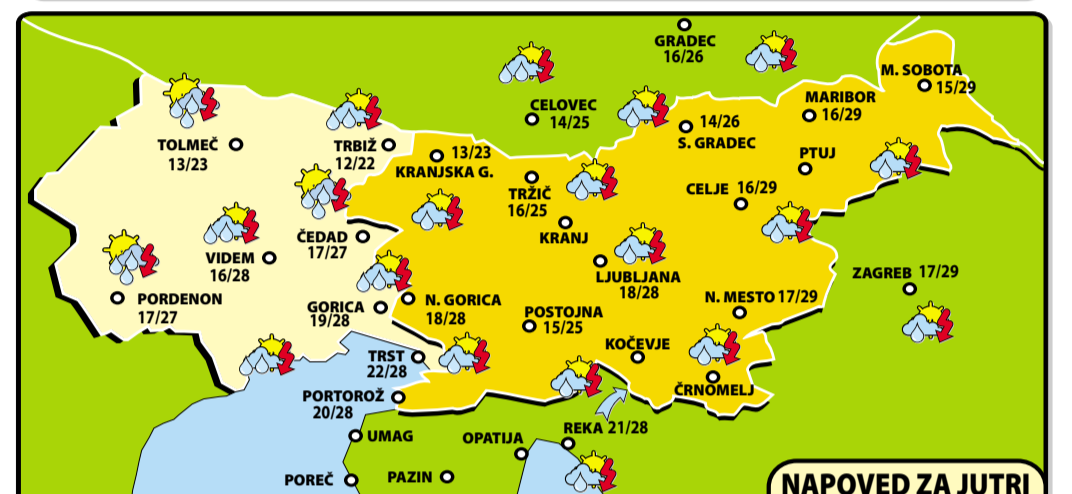
UV INDEKS
UV indeks bo sredi dneva ob jasnem vremenu po nižinah 7 in v gorah 8.

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER

Dopoldne bo po vsej deželi spremenljivo oblačno z možnimi plohami in nevihtami. Popoldne bodo nevihte in dež pogostejši in bolj obširni. Predvsem ob morju bodo pa občasne razjasnitve.

Danes bo spremenljivo do pretežno oblačno, v vzhodni polovici Slovenije dopoldne še delno jasno. Pojavljale se bodo krajevne plohe in nevihte, pogostejše bodo v zahodni Sloveniji. Lokalno bodo možni močnejši nalivi. Najnižje jutranje temperature bodo od 13 do 18, ob morju 20, najvišje dnevne od 22 do 26, ob morju in v vzhodni Sloveniji do 28 stopinj C.

Dopoldne bo na celotnem deželnem območju prevladovalo zmerno oblačno vreme. Popoldne se bo oblačnost povečala. Pojavljale se bodo lahko obširne nevihte in obilni do močni nalivi, predvsem na zahodu. Zvečer bo ob morju pihal zmern vzvodni ali jugovzhodni veter.

Jutri bo sprva suho in predvsem v vzhodni Sloveniji dokaj sončno vreme. Popoldne se bo od jugozahoda pooblačilo in začele se bodo pojavljati plohe in nevihte, ki se bodo v noči na nedeljo razširile nad vso Slovenijo. V nedeljo se bo delno razjasnilo.

Z DNEVNIKOM NA DOPUST

Jaz in ti... in Primorski

Bralce in naročnike, ki se odpravljajo na dopust, vabimo, da se naročijo na spletno izdajo časopisa. Primorski dnevnik vas bo s svojimi vestmi v živo spremljal, kamorkoli vas bo popeljal poletje.

Trimesečna naročnina: 55 evrov
Naročnina za 30 dostopov: 30 evrov

Primorski
dnevnik

Dnevnik Slovencev v Italiji.

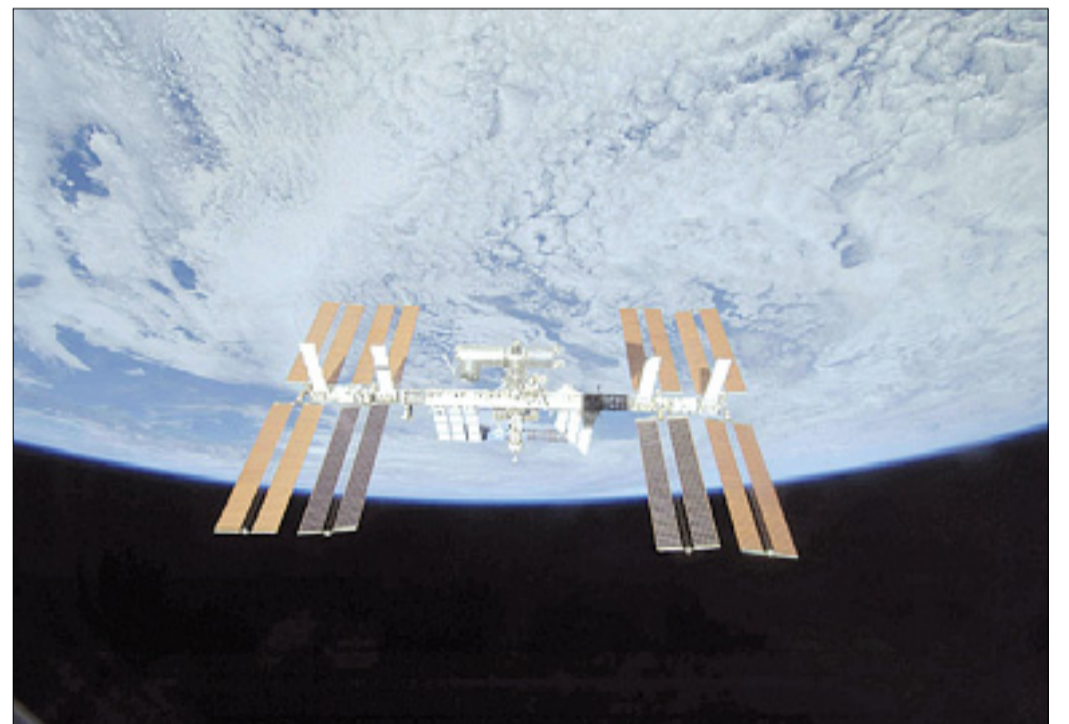
Več na naši spletni strani:

www.primorski.eu

MEDNARODNA VESOLJSKA POSTAJA

Astronavta odstranila pokvarjeno črpalko

WASHINGTON - Astronavta z Mednarodne vesoljske postaje (ISS, foto ANSA) sta v sredo med novim poskusom popravila hladilnega sistema, ki je v začetku meseca povzročil začasno prekinitve delovanja nekaterih naprav na postaji, odstranila pokvarjeno črpalko amoniaka. Iz ameriške vesoljske agencije Nasa so sporočili, da sta astronavta Doug Wheelock in Tracy Caldwell Dyson dobro opravila delo.

V soboto jima med sedemurnim vesoljskim sprehodom, najdaljšim v zgodovini ISS, ni uspelo odstraniti črpalke. Astronavta sta uspešno izklopila tri od štirih cevi, povezanih s črpalko, četrta pa je puščala, zaradi česar sta morala prekiniti delo. Pokvarjeno črpalko bosta zamenjala z rezervno med tretjim sprehodom, ki je predviden za nedeljo, poroča francoska tiskovna agencija AFP.

Na ISS se sicer nahajata dva hladilna sistema, ki skrbita, da se elektronske naprave na ISS ne pregrejejo. V začetku meseca se je na postaji sprožil opozorilni alarm, ki je nakazoval, da je bil hladilni sistem zaradi visoke napetosti poškodovan. (STA)

Nemški minister partnerja ne bo vodil v homofobne države

BERLIN - Nemški zunanji minister Guido Westerwelle, prvi odkrito homoseksualni vodja diplomacije kake evropske države, je za nemško revijo Bunte povedal, da svojega partnerja ne bo jemal s seboj na uradne službene poti v države, kjer je istospolna usmerjenost prepovedana. Westerwelle je za zadnjo številko revije Bunte, ki je izšla včeraj, dejal, da najmanj 75 držav na svetu preganja geje in lezbijke. Pri tem je poudaril, da želite z njegovim dolgoletnim partnerjem, organizatorjem športnih prireditev Michaelom Mronzom, "po svetu promovirati strpnost". Spomnil je, da je homoseksualnost v sedmih državah kazniva s smrtno kaznijo, dve med njima, Jemen in Savdska Arabija, pa je 48-letni minister od prevzema položaja tudi že obiskal, pri čemer pa ga Mronz ni spremljal. Westerwelle je še povedal, da zaradi svoje spolne usmerjenosti ne čuti težav na diplomatskem parketu. Da je homoseksualec, je Westerwelle razkril leta 2004 na praznovanju 50. rojstnega dne kanclerke Angele Merkel. (STA)